

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

10 Ὀδὸς Πρωαστείου, ἀρ. 10
 Ταχυδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐ-
 θείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου,
 χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κτλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καρλόου Μερουβέλ: ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ, δραματικώτα-
 τον μυθιστόρημα, μετὰ εἰκόνων, μετάφρασις Κ. — Φ. Γκουεράτση: Ἡ
 ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ, ἱστορικὸν μυθιστόρημα, μετάφρασις Ι. Π.
 Παυᾶ. (τέλος). — Jules Lermina : A. B.

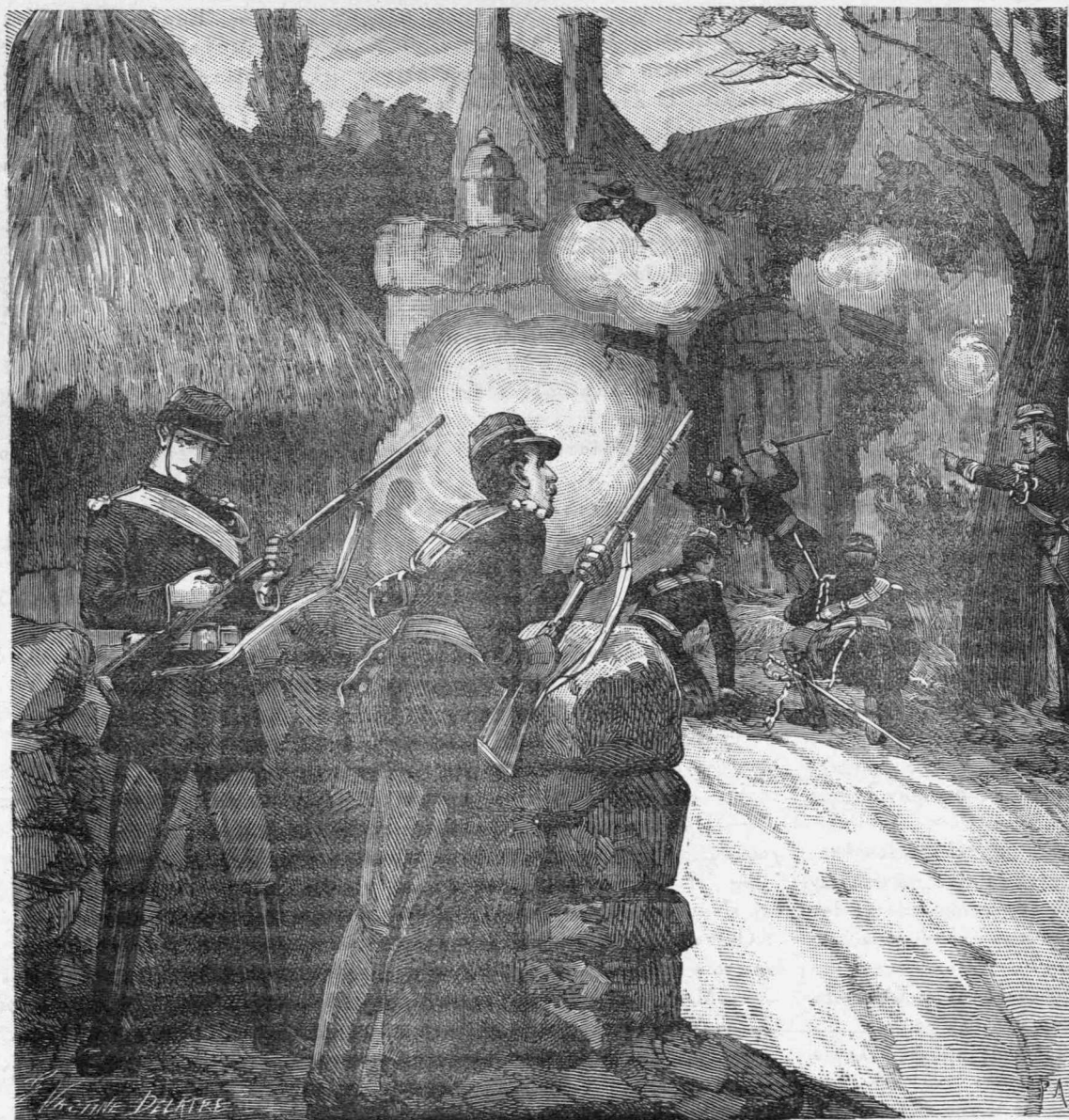
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προπληρωτέα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15.

Ἐν Ρωσσίᾳ ρούβλια 6.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

Οἱ πυροβολισμοὶ ἀνετίχθησαν ὡς εἰς μάχην. (Σελ. 218).

Λήξαντος τὴν 31ῃ Ὀκτωβρίου τοῦ 5' ἔτους τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων», παρακαλοῦνται ὅσοι τῶν κκ. Συνδρομητῶν ἡμῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐξακολουθήσωσιν ὡς τοιοῦτοι καὶ κατὰ τὸ Ζ' ἔτος, ν' ἀποστείλωσιν ἐγκαιρῶς τὴν συνδρομὴν αὐτῶν. Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀπευθύνομεν καὶ πρὸς τοὺς κκ. Συνδρομητὰς, ὧν ἡ συνδρομὴ ἔληξεν ἤδη τὴν 30ῃ παρελθόντος Σεπτεμβρίου.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΖΟΥΑΝΝΑ ΤΡΕΛΑΝ

[Συνέχεια]

Οἱ γείτονες εἶχον ἐξέλθει εἰς τὰς θύρας τῶν.

Ὁ Κκουσάκ, ὅστις ἤκουσε τὴν συνδιάλεξιν ἐπλησίασε τὸν ἐνωμοτάρχην:

— Πρόσεχε, Μισό. Δὲν χωρατεύει ὁ Ἰάκωβος.

— Καλά, καλά. Θὰ ἴδωμεν.

Ὁ Μισό διέταξεν ὑποχώρησιν, ἥτις ἐγένετο ἐν τάξει.

Ὁ ἐνωμοτάρχης δὲν ἐφοβεῖτο μὲν τὰς ἀπειλὰς τοῦ Ἰακώβου, ἐβλεπεν ὅμως ἀποτυγχάνοντα τὰ σχέδιά του καὶ διαφεύγουσαν τὴν δόξαν, ἣν ὑπέδειξεν αὐτῷ ὁ Λεσγιδού.

Ἦδη εἶδε ν' ἀναγγεῖλη τῷ εἰσαγγελεῖ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ διαθήματος.

Ἄφου λοιπὸν ἀπέπεμψεν εἰς τὸν στρατῶνα τοὺς χωροφύλακας, ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν πόλιν ἀγούσαν συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ πιστοῦ αὐτῷ Κρελοῦς.

Ἦτο ἡ ὀγδόη καὶ ἡμίσεια ὥρα ὅτε οἱ δύο χωροφύλακες διήρχοντο τοῦ Ἐλβέν.

Τὸ πανδοχεῖον τοῦ Στρατάρχου ἦν πλήρες πελατῶν, οἵτινες πίνοντες συνωμίζουν περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἡμέρας, τοῦ θανάτου δηλαδὴ τῆς δεσποινίδος δὲ Φοντερόζ.

Ἡ κυρὰ Νικὸλ δὲν εὗρισκε πλέον ἐπιχειρήματα πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν φίλων αὐτῆς Κερανδάλ, οὗς ἀνέμενον πάντες ὅτι θὰ ἴδωσιν ὀδηγούμενους αὐθημερὸν εἰς τὰς φυλακάς.

Οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ἄστοι τοῦ Ἐλβέν ἐξέφερον ἕκαστος τὴν γνώμην του:

— Ἐμισοῦντο πρὸ ἐνὸς αἰῶνος, ἔλεγεν ὁ μὲν.

— Ὁ μαρκήσιος δὲν τὸν ἐβλεπε μὲ καλὸ μάτι, ἔλεγεν ὁ ἄλλος.

— Ἡ μαρκησία τοὺς περιφρονοῦσε.

— Ἴδου μία μεγάλη περιουσία διὰ κληρονομίαν.

— Ἄν οἱ Τρελὰν ἔζων βέβαια θὰ ἔπερναν μεγάλο μερτικόν.

Ἡ Νικὸλ προσεῖχεν εἰς τοὺς λόγους τούτους.

Ἡ ἄρρωστος λοιπὸν νεαρὰ κόρη θὰ ἐγένετο ἐκατομμυριούχος ὡς θυγάτηρ τοῦ Νοέλ Τρελὰν.

Ἄφηνε ποδοβολητὸς ἵππων ἠκούσθη καὶ ἡ συνδιάλεξις ἔπαυσε.

Ὁ Μισό καὶ ὁ Κρελοῦς εἰσήλθον.

— Μία φέτα λαρδί, μία μποτίλια κρασί καὶ ψωμί, εἶπεν ἐπιτακτικῶς ὁ ἐνωμοτάρχης καθήσας ἐπὶ ἔδρας. Πεινώμεν πολὺ.

— Εἰσθε μόνοι;

— Ναί.

— Καὶ ποῦ πηγαίνετε;

— Εἰς Βαν.

— Εἶναι λοιπὸν βέβαιον, κύριε Μισό, ἠρώτησεν ἡ Νικὸλ.

— Βεβαίότατον.

— Ἡ δεσποσύνη δὲ Φοντερόζ;...

— Ἀπέθανεν ἡ δυστυχῆς.

— Ποῦτος τὴν ἐφόνευσε;

— Διαβολὴ! οἱ δαίμονες τοῦ Πενοέ, αὐτοὶ οἱ λησταί! Ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Κορεντίνος.

— Καὶ οἱ δύο; Ἀδύνατον.

— Ἡ ὁ ἕνας ἢ ὁ ἄλλος ὀλίγον μὲ μέλλει. Ὁ Ζεαννῖνος τοὺς εἶδε.

— Καὶ τοὺς κατήγγειλε;

— Βέβαια! τὸ ἠθέλησαν.

— Ἐπειτα;

— Ἐπειτα τὴν ἐπῆραν καὶ τὴν ἔρριψαν, ποῦτος εἰξέυρει ποῦ. Ἴσως τὴν ἐπῆγαν εἰς τὸν οἰκίαν των.

— Τί νὰ τὴν κάμουν;

— Πήγαινε νὰ τοὺς ἐρωτήσης.

— Ἄκουσε, κύριε Μισό, εἶπεν ἡ Νικὸλ, δὲν ἔχω ἀμφιβολίαν ὅτι θὰ ἦναι ἐρωτικὴ ἱστορία.

— Ἐρωτικὴ ἱστορία! καὶ τὴν σκοτώθουν!

— Ναί, ἴσως ἀπὸ λύσσαν ζηλοτυπίας.

Καὶ τώρα τί θὰ τοὺς κάμουν;

— Ἴσως τοὺς φυλακίσουν.

— Πότε;

— Ἀπὸ ἐκεῖ ἐρχόμεθα.

— Καὶ ποῦ εἶναι τώρα;

Ὁ ἐνωμοτάρχης ἠρρυθρίασε συστρέφω τὸν μύστακα ἐν ἀμνηχανίᾳ.

— Διαβολὴ! ποῦ εἶναι; εἶπεν ὁ Κρελοῦς μετὰ τινος εἰρωνίας, εἰς τὸ σπίτι τους.

— Πῶς! εἰς τὸ σπίτι τους; εἶπεν εἰς χωρικός. Καὶ ἡ στρατιωτικὴ δύναμις;

— Ἡ στρατιωτικὴ δύναμις! Λοιπὸν! δὲν εἶναι δυνατὴ.

Οἱ θαμνῶντες ἐκ τῆς περιεργείας αὐτῶν ἐκράτουν τὴν ἀναπνοήν.

— Μάλιστα, πήγαινε ἂν εἴμπορεῖς νὰ τοὺς συλλάβης, κύριε Ζοσόν!

— Ἄν ἡμουν στρατιωτικός, εἶπεν ὁ χωρικός.

— Τέλος πάντων ἡμεῖς δὲν ἠμπορέσαμεν. Εἴμεθα ἐπὶ καὶ αὐτοὶ ἦσαν μέσα ἔτοιμοι νὰ μᾶς κτυπήσων.

— Καὶ τί θὰ κάμετε τώρα, ἐνωμοτάρχα;

— Μήπως εἰξέυρει καὶ αὐτὸς περισσότερα ἀπὸ σὰς, εἶπεν ὁ Κρελοῦς.

Ὁ Μισό ἦν σύννους Οὐδαμῶς προσεῖχεν εἰς τὰ περὶ αὐτὸν λεγόμενα. Ἐσκέπτετο τὴν Ἀγνήν. Εἰς τὴν ἐρώτησιν ἐν τούτοις ταύτην ἐνέκυψεν.

— Θὰ εἴπω πρῶτον τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν εἰσαγγελέα καὶ ἂς κάμη ὅ,τι θέλει.

Ἡγέρθη, ὁ δὲ Κρελοῦς ἠκολούθησεν αὐτὸν μετὰ θλίψεως.

Τῶν χωροφύλακων ἀπελθόντων τὸ πανδοχεῖον ἐκενώθη βαθμηδόν. Ἡ περιέργεια τῶν κατοίκων τοῦ Ἐλβέν εἶχεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἰκανοποιηθῆ.

Ἡ Νικὸλ ἀνήλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ζουάννας.

Ὁ Κλαύδιος ἐμειδία.

— Εἶναι καλῆτερα; ἠρώτησεν ἡ καλὴ γυνή.

— Ἀληθῶς...

— Κοιμάται;

— Ναί. Εἶναι ἐκτὸς κινδύνου.

— Θὰ κοιμηθῆς καὶ σύ, Κλαυδιέ μου.

— Βεβαίως, διότι εἶμαι ἐξηνητημένος.

Ἦθελα ὅμως νὰ ἐπήγαινα εἰς Πενοέ νὰ ἴδω τὴν μητέρα μου.

— Ἐμαθα ἐγὼ εἶναι εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν. Μὴ πηγαίνεις; δὲν θὰ σὲ γνωρίσῃ.

— Ἀλλοίμονον!

— Θὰ σοῦ στρώσουν κρεβάτι εἰς τὸ γειτονικὸν δωμάτιον τῆς κόρης αὐτῆς.

— Διατί;

— Τὴν ἀγαπᾷς;

— Ἐξ ὅλης ψυχῆς.

— Πρέπει νὰ τελειώσης ὅ,τι ἤρχισες. Δὲν σὲ ἀφίνω νὰ φύγῃς παρὰ μόνον ἀφοῦ θεραπευθῇ.

— Τί συνέβη πρὸ μίαις ἢ δύο ὥρων;

Ἦκουσα θόρυβον ἀνθρώπων πολλῶν.

— Τίποτε. Ἦσαν οἱ δικασταὶ τῶν Βαν ποῦ ἐπῆγαν εἰς Πενοέ καὶ ἐγύριζαν ἀπρακτοί.

— Ἀληθῶς;

— Ναί. Κοιμήσου. Θὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ νὰ κάμω τὸ ἴδιον.

Ἡ διὰ τὸν Κλαύδιον κλίνη εἶχε παρασκευασθῆ.

Ἡ Νικὸλ ἐξῆλθε κλείουσα ἀθορύβως τὴν θύραν.

Ὁ Κλαύδιος ἠτένισεν ἐπὶ μακρὸν τὴν κρεολήν.

Ἐκοιμάτο ἡσύχως μετὰ παιδικοῦ μειδιάματος πλανωμένου ἐπὶ τῶν χειλῶν τῆς.

ΚΑ'

Ἐνοπλος φρούρησις.

Ὅτε οἱ κάτοικοι τοῦ Πενοέ δὲν ἤκουον πλέον τὸν κρότον τῶν ξιφῶν καὶ τὸν ποδοβολητῶν τῶν ἵππων, εἰσήλθον ἀπάλιν εἰς τὰς οἰκίας των κλείσαντες ἀσφαλῶς τὰς θύρας ὡς ἐν πολιορκίᾳ.

Τὸ Πενοέ διετέλει εἰς πόλεμον μετὰ τῆς λοιπῆς Γαλλίας καὶ τῶν στρατευμάτων τῆς Δημοκρατίας.

Βλέπων τις τὴν ἡρεμον ἔπαυλιν δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποθέσῃ τοῦτο.

— Ἡ σελήνη ἔλουε διὰ τοῦ ἀργυροειδοῦς φωτός τὴν ἔπαυλιν ὡς νύμφην διὰ λεπτοῦ πέπλου.

*Ἐξω ἡ νύξ ἦν ὠραία φθινοπωρινή.

*Ἐνδοθεν ἡ θλίψις καὶ ἡ ἀθυμία ἡ ἐκ τοῦ πρώτου κτυπήματος εἶχεν ὑποχωρήσει εἰς ψυχρὰν καὶ ἀκαμπτον ἀπόφασιν παρὰ τοῖς ἐνόχοις, ἡρωϊκὴν παρὰ τῷ ἀθῶφ.

Εἰς μάτην οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπειρῶντο νὰ πείσωσι τὸν Ἰβ ν' ἀπομακρυνθῇ.

Ὁ Κορεντινὸς τῷ ἐξήγησεν εὐγλώττως τὴν θέλησιν αὐτοῦ τοῦ ν' ἀποθάνῃ. Ἐως παραγωνισθεῖς, ἡ ἀγαθότης τοῦ ἀγγέλου ἐκείνου, τῆς Καικιλίας δὲ Φοντεροζ, ἡ μυστηριώδης ζηλοτυπία τοῦ Ἰακώβου, ἡ ἀπελπισία, ἥτις βραδέως θὰ ἐρόνουεν αὐτόν, πάντα ταῦτα ἦσαν ἐπαρκῆ ἵνα προβῇ εἰς τὴν ἀπόφασίν του. Διηγῆθη αὐτῷ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀγνῆς, καὶ τὸ σχέδιόν της τοῦ ν' αὐτοκτονήσῃ, καθ' ἣν στιγμὴν ἐκράτησεν αὐτὴν ὁ Ἰακώβος τὴν νύκτα.

— Ἀλλὰ σύ, εἶπεν αὐτῷ, ὅστις ἔχει καθαρὰν τὴν συνείδησιν, ζῆσε! Ποῖος δικαστὴς θὰ σὲ καταδικάσῃ; Σὺ εἶσαι τύπος καὶ ὑπογραμμὸς ἀρετῆς, ἀνθρώπος τοῦ καθήκοντος καὶ ἀφοσιωμένους.

Εἶπε πρὸς τούτους αὐτῷ ὅτι ἦδη ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου ἐγκλήματος καθίστατο πλούσιος.

Ἡ Ροζίνα ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ ἱκετεύοντα αὐτὸν μετὰ δακρῶν.

*Ἦν ἀκλόνητος.

Ἡ σκέψις ὅτι θὰ ἐγίνετο κύριος περιουσίας οὕτω κτηθείσης ἦν αὐτῷ ἀφόρητος.

— Εἶμαι εἰς τὸν οἶκόν μου, ἔλεγε. Θὰ μείνω. Τί ἔπραξα διὰ νὰ με ἐκβάλουν; Ἄν μὲ προσβάλλουν θὰ ὑπερασπισθῶ.

Ἡ Ἀγνὴ ζωογονηθεῖσα ἐβοήθει τὸν Ἰακώβον εἰς τὴν προπαρασκευὴν τῆς ἀμύνης.

Ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας της οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἔχνος ἀνησυχίας ἢ φόβου διακρίνετο.

Ἐνίοτε λάμπις χαρᾶς ἐζωγραφεῖτο ἐπὶ τῆς μορφῆς της, ὡσάντις ἐνεθυμεῖτο τὸν δ' Ἐστρέλ.

Ἀδύνατον ἦν ὁ λοχαγὸς νὰ μὴ θελήσῃ ν' ἀπολάσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τοῦ ἐκτάκτου θεάματος κακούργων, οἵτινες, ἀντὶ νὰ δραπετεύσωσιν, ἐπροτίμων ν' ἀποθάνωσιν ἐντὸς τῶν τοίχων, οἵτινες ἐνέκλεισαν πρὸ αἰώνων τὴν φυλὴν αὐτῶν, καὶ νὰ ταφῶσιν ὑπὸ τὰ ἐρείπια αὐτῶν.

Ὁ Ἰακώβος ἐπεθεώρει τὰ ὄπλα ἰδίως δὲ ἐλβετικὴν καρβίαν, δι' ἣς ἐκ μακρᾶς ἀποστάσεως εἶχεν ἐκτελέσει πραγματικὰ θαύματα ἐπιτυχοῦς σκοπεύσεως.

Ἡτένιζεν αὐτὴν τρυφερῶς ὡς ἀρχαίαν φίλην καὶ τὸ βλέμμα ἔφερεν ἀπὸ τῆς καρβίνας εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ὡς εἰ ἤθελε νὰ εἶπῃ αὐτῇ:

— Εἶναι ἡ φίλη, ἡ ὁποία θὰ σὲ ἐκδικήσῃ.

Ἀἴφνης κρότος σφύρας ἠκούσθη ἐπὶ τῆς θύρας.

*Ὁ κύων ἐγρύλλισεν ὑποκώφως.

— Εἶναι φίλος, εἶπεν ὁ Ἰακώβος.

*Ἡ Ροζίνα ἐξῆλθεν ἵνα ἴδῃ.

*Ἦτο ὁ Κουσακ, ὅστις ἤρχετο νὰ ἐρωτήσῃ μήπως ἤθελόν τι οἱ γείτονες αὐτοῦ.

— Ἄν οἱ στρατιῶται φθάσουν αὔριον, εἶπε, καὶ ἔρχονται ἀπὸ τὸ μέρος μου, θὰ σὰς εἰδοποιήσω μὲ ἕν μανδῆλι, τὸ ὅποσον θὰ κρεμάσω εἰς τὴν θυρίδα τῆς καλύβης μου.

Τῶν προπαρασκευῶν γενομένων, ὁ Ἰακώβος ἐξηπλώθη κατὰ γῆς ὡς στρατιώτης ἐν ἐκστρατεία καὶ ἀπεκοιμήθη ἡσύχως.

Ὁ Ἰβ καὶ ἡ Ροζίνα μετέβησαν εἰς τὸ δωμάτιόν των.

Ὁ Ἰβ ἠθέλησε ν' ἀπομακρύνῃ τὴν θεραπεινίδα, ἀλλ' αὕτη ἤρξατο κλαίουσα ποταμηδόν.

— Δὲν μ' ἀγαπᾶς λοιπὸν πλέον; ἔλεγεν αὐτῷ.

— Μένουσα πλησίον του θὰ τον σώσω, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἡ δυστυχὴς νεάνις.

Ἡ Ἀγνὴ ἠγρόυνει παρὰ τῆ μητρὶ της κοιμωμένη ὑπὸν ληθαργικόν.

Ὁ Κορεντινὸς εἶχεν ἐπανέλθει πλησίον τοῦ πτώματος τῆς Καικιλίας.

Διῆλθε τὴν νύκτα πλησίον της ἐν συνοδίᾳ τοῦ ἱερέως, ἀσπαζόμενος τὰς ψυχρὰς χεῖρας της καὶ πειρώμενος νὰ θερμάνῃ αὐτὰς ἐντὸς τῶν ἰδικῶν του.

Βεβυθισμένος ἐν τῇ θλίψει του ἡ νύξ τῷ ἐφάνη τόσῳ βραχεῖα, ὅσῳ ἡ νύξ ἡ χωρίζουσα τὸν καταδικὸν ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν θὰ ὑποστῇ τὴν ποινήν του. Ἀλλ' ὁ Κεραναδᾶλ δὲν ἐροβεῖτο τὸν κίνδυνον· οὐδὲ κἂν ἐσυλλογίζετο αὐτόν. Ἐθλίβετο μόνον ὅτι ἤγγικεν ἡ στιγμή, καθ' ἣν θ' ἀπεχωρίζετο τοῦ λατρευτοῦ ἐκείνου λειψάνου!

*Ἄμα τῇ ἡμέρᾳ συνοιήθη μετὰ τοῦ Ἰακώβου περὶ τῆς ἀμύνης.

Συνέβη σκηνὴ συγκινητικὴ.

Συνηγμένοι περὶ τὴν κλίνην τῆς μητρὸς των οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ καὶ ἡ Ἀγνὴ ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους καὶ ἀμοιβαίως ἐσυγχωρήθησαν.

*Ἐν τινι γωνίᾳ ἡ Ροζίνα ἐκλαίει πικρῶς.

Ἡ Ἀγνὴ λαβοῦσα αὐτὴν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὴν ἠσπᾶσθη ἀδελφικῶς.

*Ὄρισαν εἶτα τὰς θέσεις, ἃς θὰ κατελάμβανον, ἵνα οὕτω κάλλιον καὶ ἐν τάξει ἀμυνθῶσιν.

Ὁ Ἰβ θὰ ἔμενεν ὀπισθεν τοῦ πυλῶνος ἵν' ἀπαντᾷ εἰς τοὺς ἐρωτῶντας.

Συμφωνήθη νὰ μὴ κάμῃ χρῆσιν τῶν ὄπλων του.

Τὸν Ζοσίλ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκβάλωσι τῆς ἐπαύλεως.

Οὐδεὶς κατῴρθωσε νὰ πείσῃ αὐτόν.

Τοῦτο μόνον ἠννοεῖ ὅτι ὁ Ἰβ, ὁ κύριός του, ἐντιμὸς ἀνθρώπος, δὲν ἤθελε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν του· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ μείνῃ πλησίον του. Ὅτε ἡ Ροζίνα τῷ εἶπεν ὅτι θὰ ἔλθωσι χωροφύλακες:

— Λοιπὸν! θὰ τοὺς ἰδοῦμε, εἶπε.

Καὶ μετέβη ὡς συνήθως εἰς τοὺς σταύλους.

[Ἔπεται συνέχεια].

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Τέλος]

*Ἐνταῦθα τελειώνει τὸ ἡμέτερον χρονικόν. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ μυθιστοριογράφοι ἔχουσι τὴν συνήθειαν νὰ συνοδεύωσι τοὺς ἡρώας των ἄχρι τοῦ βωμοῦ, ἢ ἄχρι τοῦ τάφου, ὀφείλω καὶ ἐγὼ, ἀφοῦ δὲν δύναμαι νὰ παραπέμψω αὐτοὺς εἰς τὸν πρῶτον, νὰ τοὺς ἀκολουθήσω ἄχρι τοῦ δευτέρου. Καὶ πρῶτον, περὶ τοῦ Καρόλου τῆς Ἀνδεγαυίας, κόμητος τῆς Προβηγκίας, εὐρίσκω ἐν ταῖς ἱστορίαις, ὅτι μετὰ τὴν μάχην τοῦ Βενεβέντου κατέκτησεν ἀνευ ἑτέρας ἀντιστάσεως τὸ ἐντεῦθεν τοῦ Φάρου βασιλεῖον, ἐπίσης καὶ τὴν νῆσον τῆς Σικελίας.

Πῶς ἐβασίλευσε, διατὴ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐν Ἰταλίᾳ ἤρξατο παρακμαζούσα, καὶ πῶς ἐτελείωσε, δὲν θὰ διηγηθῶ. Ταῦτα δύνανται νὰ παράσχωσι θέμα εἰς τὸν θέλοντα νὰ συνεχίσῃ τὴν ἱστορίαν ἄχρι τῆς διασήμευ ἐπαναστάσεως τοῦ Σικελικοῦ Ἐσπερινοῦ. Περιορίζομαι μόνον εἰς μετὰφρασιν, ὅσον τὸ δυνατόν πιστοτέραν, τεμαχίου τινὸς τοῦ Νικολάου Ἰανσίλλα, χρονογράφου ζῶντος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὅπως οἱ ἀναγνώσται μου μάθωσι πόσον ἀσυνέτως οἱ βαρόνοι τοῦ βασιλείου ἐνεπιστεύθησαν εἰς τοὺς Γάλλους.

*Ἐπεβλήθησαν αὐτοῖς ἀήθη βάρη... Ἐκυψαν ὑπὸ τὸν ἀφόρητον ζυγὸν τῆς ξένης τυραννίας... καὶ εἰς ἐπίμετρον ἐχλευάσθησαν.

*Ἄς ἴδωσιν οἱ Ἰταλοὶ τὸ παράδειγμα τοῦτο καὶ ἄς συνετισθῶσιν... ἂν δύνανται.

— *Ὁ βασιλεὺ Μαμφρέδη! ἀνακράζει ὁ Ἰανσίλλας. Ἀπολέσαντες πάσαν ἐλπίδα, γινώσκομεν νῦν ποῖος ἦσο... καὶ θρηνοῦμεν ἀπαρηγόρητοι...

*Κολακευθέντες ὑπὸ τῆς ἐλπίδος τῆς ἐνεστώσης βασιλείας, σὲ ἐξελάθομεν ὡς ἀρπακτικὸν λύκον ἐν μέσῳ ἡσύχων ἀρνίων... καὶ, ἐνῶ περιεμένομεν ἀγωνιωδῶς μεγάλας ἀμοιβὰς τῆς ἀπιστίας ἡμῶν, ἔγνωμεν, ἀλλὰ λίαν βραδέως, ὅτι ἦσο πρᾶότατον ἀρνίον.

*Νῦν, ὅτε συγκρίνομεν πρὸς τὴν τραχύτητα τῆς νέας βασιλείας τὴν ἀρχαίαν, γίνεται ἡμῖν καταδηλὸς ἡ προφῆτης σου.

*Συχνάκις παρεπονούμεθα, διότι τὰ πρόνοια ἡμῶν ἀπεροφούντο ἐν μέρει ὑπὸ τῆς βραδύτης ἐξουσίας... νῦν δὲ, πρῶτον τὰς περιουσίας ἡμῶν καὶ εἶτα ἡμᾶς αὐτοὺς εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ προσφέρωμεν λείαν εἰς τὸν τραχὺν ξένον.

Περὶ τοῦ τέλους τοῦ Μαμφρέδη, ἀκροῦμαι ν' ἀναφέρω ὅσα περὶ αὐτοῦ γράφει ὁ χρονογράφος Βιλάνης, ὅστις εἶναι τόσῳ

*Κ

μαλλον ἀξιόπιστος, ὅσῳ ὦν Γουέλφος, προσπαθεῖ διὰ παντός μέτου νὰ ἐξάρη τὰς ἀγαθὰς πράξεις τοῦ Καρόλου καὶ νὰ συγκαλύψῃ τὰς κακὰς.

Ἐπὶ τρεῖς καὶ ἐπέκεινα ἡμέρας (λέγει ὁ χρονολόγος οὗτος) ἀνεζητεῖτο τὸ σῶμα τοῦ Μαμφρέδου καὶ δὲν ἀνευρίσκετο, ὥστε ἠγνόουν ἂν ἐφρονεῖθη, ἂν ἠχμαλωτίσθη ἢ ἂν διέφυγε, διότι κατὰ τὴν μάχην δὲν ἔφερε τὴν βασιλικὴν περιβολήν. Εὐρῶν δὲ αὐτὸν εἰς ἀχρεῖος, τὸν ἔθεσε πλαγίως ἐπὶ τοῦ ὄνου του καὶ ἤρχετο κραυγάζων :

Ποῖος ἀγοράζει τὸν Μαμφρέδην ;...

Τότε εἰς τῶν βαρόνων τοῦ Καρόλου ἔτυψεν αὐτὸν ἰσχυρῶς διὰ τῆς ράβδου του καὶ παραλαβὼν τὸ πτώμα ἔφερεν αὐτὸ εἰς τὸν βασιλέα, ὅστις προσκαλέσας πάντας τοὺς αἰχμαλωτισθέντας βαρόνους ἠρώτησεν αὐτοὺς ἂν ἦτο πράγματι τὸ πτώμα τοῦ Μαμφρέδου· πάντες δὲ μετὰ φόβου ἀπήντησαν καταρατικῶς.

Ἄλλ' ὅτε ἦλθεν ὁ κόμης Ἰορδάνης Λάνσιας καὶ εἶδεν αὐτό, ἤρχισε νὰ κτυπᾷ τὸ πρόσωπον, νὰ θρηνηῖ καὶ νὰ κραυγάζῃ :

— Οἴμοι ! κύριε μου, τί βλέπω ; Ἀγαθὲ κύριε, συνηθὲ κύριε, ποῖος τὸ σου σκληρῶς σοὶ ἀφίησε τὴν ζωὴν ; Σκευὸς φιλοσοφίας, κοσμημα τοῦ στρατοῦ, δόξα τῶν βασιλέων, διατί δὲν ἔχω ἐχειριδίον νὰ φρονεῖθῃ, ὅπως ἀποθάνω μαζὺ σου ;...

Ἐφ' ᾧ καὶ ἐπρήνεθη μεγάλως ὑπὸ τῶν Γάλλων βαρόνων. — Καὶ ὁ Κάρολος ἐπήνεσεν αὐτὸν ἐπίσης· τοῦτο ὁμῶς δὲν τὸν ἐκώλυσε νὰ κλείσῃ αὐτὸν ἐν ταῖς φυλακαῖς τῆς Προβηγκίας, ἔνθα τὸν ἄφισε ν' ἀποθάνῃ οἰκτρότατον θάνατον. — «Τινὲς τῶν βαρόνων (ἐξέκλουθεῖ λέγων ὁ Βιλλάνης) παρεκάλεσαν τὸν Κάρολον νὰ διατάξῃ, ὅπως κηδευθῇ τὸ πτώμα ἐντίμως· ἀλλ' αὐτὸς ἀπήντησε :

— Ὅτι ἐπραττον τοῦτο προθύμως, ἂν μὴ ἦτο ἀφωρισμένος.

Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἀφωρισμένος, ὁ βασιλεὺς Κάρολος δὲν ἐπέτρεψε νὰ ταφῇ ἐν ἱερᾷ γῆ, ἀλλὰ παρὰ τὴν γέφυραν τοῦ Βενεβέντου. Ἐκαστος τῶν στρατιωτῶν ἔρριψεν ἓνα λίθον ἐπὶ τοῦ τάφου του, ὥστε ἐγένετο ἐπ' αὐτοῦ ὄρος πετρῶν.

Καὶ ταῦτα ὁ Βιλλάνης... Ὁ δὲ θεὸς Ἀλιγιέρης φῶν τὸ θλιβερόν γεγονός, προσέθετο ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κοσεντίας Βαρθολομαῖος Πινιατέλλος, κατὰ διαταγὴν τοῦ Πάπα Κλήμεντος, ἐκθάψας τὸ πτώμα τοῦ Μαμφρέδου ἔρριψεν αὐτὸ εἰς τὸ ὑπαιθρον, πέραν τῶν συνόρων τοῦ βασιλείου, ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Πρασίνου Ποταμοῦ, τοῦ νῦν καλουμένου Μαρίνου, ὅστις ρεεῖ παρὰ τὸ Ἄσκολι !...

— Ἐάν τῆς Κοσεντίας ὁ ποιμένας,
Ποῦ νὰ μὲ διώξῃ ἔστειλεν ὁ Κλήμης,
Ἐδιάβαζε καλὰ εἰς τὸ βιβλίον
Τοῦ ὕψιστου ἐτούτην τὴν σελίδα,
Τὰ κόκκαλά μου θίτανε ἀκόμα
Κοντὰ ἔς τὸ Βενεβέντο, εἰς τὴν ἀκρὴ
Τῆς γέφυρας... καλὰ ἀσφαλισμένα
Ἐταῖς πέτραις ἀποκάτου... Τώρα ὁμῶς
Τὰ βρέχει ἢ βροχῇ καὶ τὰ σκορπᾷ
Ἐξ' ἀπ' τὸ βασιλεῖο ὁ ἀγέρας,
Σχεδὸν κοντὰ ἔς τοῦ Πρασίνου ταῖς ὄχθαις,
Ποῦ μὲ κερᾷ τὰ ἐπέταξε σδυμένα !...

Τὸν Γίνον τοῦ Τάκκου, καίπερ τραυματισθέντα καιρίως, μετέφερον οἱ πιστοὶ αὐτοῦ ὀπαδοὶ εἰς μέρος ἀσφαλές· ἐκεῖ δὲ, μεγάλας προσπαθείας καταβαλόντες, προσεκάλεσαν δύο τῶν διασημοτέρων ἰατρῶν, εἰς χεῖρας τῶν ὁποίων ἐνεπιστεύθησαν τὸν τραυματίαν...

Ἀποῦ ἐξήτασαν αὐτὸν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ὁ εἰς τῶν ἰατρῶν ἐγνωμάτευσε ὅτι εἶχε διατρυπημένον τὸν πνεύμονα· ἀλλ' ὁ ἕτερος διεφώνησε. Συνεζήτησαν ἐφ' ὀλόκληρον νύκτα ἀνευ λόγου. Τὴν πρωτὴν, μὴ δυνηθέντες νὰ συμφωνήσωσιν, ἐξιφούλησαν, φρονούντες ὅτι τὸ ζῆφος ἦτο τὸ καταπειστικώτερον τῶν ἐπιχειρημάτων.

Μικροῦ δ' ἐδέησεν, ὅπως σώσωσιν ἓνα τραυματίαν, ν' ἀλληλοκτονήσωσι δύο ὑγιεῖς.

Οἱ λησταὶ βαρυνθέντες ν' ἀκούωσι τὰς αἰσχροὺς ὕβρεις, ἄς ἀντήλλασον οἱ δύο ἰατροὶ, παρενέβησαν καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς σιωπὴν, ἀπειλήσαντες ὅτι θὰ τοὺς ἐφόνευον, ἂν μὴ τὸν ἐθεράπευον.

ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς ἀπειλῆς ταύτης, οἱ δύο ἰατροὶ ἤρξαντο ἄφωνοι τοῦ ἔργου αὐτῶν· καὶ ὁ μὲν τὸν ἐφλεβοτόμησεν, ὁ δὲ ἔδωκεν αὐτῷ τονωτικόν τι φάρμακον· οὗτος μὲν ἤθελε νὰ μὴ τῷ δίδεται τροφή ἐκείνος δὲ νὰ δίδεται αὐτῷ καὶ τροφή καὶ οἶνος...

Ἐπὶ τέλους, τῇ βοηθείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὁ ἰσχυρὸς ὀργανισμὸς τοῦ Γίνου ἐθριάμβευσε, καὶ ὁ τραυματίας ἰάθη.

Τὸ πλῆθος ἐξέλαβε τὴν ἴασιν ταύτην ὡς θαῦμα, καὶ πράγματι ἄχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν ὑπῆρχε παραδειγμα ἀνθρώπου σωθέντος ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης δύο ἰατρῶν.

Ἐπανελθὼν, μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐτῶν, εἰς τὸ φρούριον τοῦ Ραδικόφανι, ὁ Γίνος ἐξηκολούθει, καίπερ ἀποτροπιαζόμενος αὐτό, τὸ ἔργον τοῦ ληστοῦ, ἄχρι οὗ, περὶ τὰ τέλη τοῦ αἰῶνος, συλλαβὼν τὸν Ἀββᾶν τοῦ Κλουνί, ἀπερχόμενον εἰς τὰ λουτρά τῆς Σιέννης, κατῴρθωσε νὰ τὸν γοητεύσῃ τόσο πολὺ διὰ τῶν ἀρετῶν του, ὥστε ὁ ἀγαθὸς ἐπίσκοπος συνεφιλιώσεν αὐτὸν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὁ Πάπας Βονιφάτιος ὁ Η', ὡς ἀνὴρ μεγάλθυμος καὶ ἀγαπῶν τοὺς ἀνδρείους, τὸν προσεκάλεσεν εἰς τὴν αὐλήν του, ἔδωκεν αὐτῷ μίαν τῶν ἐνοριῶν τοῦ Νοσοκομείου καὶ τὸν ἀνηγόρευσε ἱερότην, ὡς δύναται πᾶς ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἴδῃ ἀναφερόμενον λεπτομερῶς ἐν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ Δεκαημέρου.

Ὅσον καὶ ἂν ἠρεῦνησα, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνεύρω τί ἐγένετο ὁ Ἀμηνρᾶς Ἰουσοῦφ. Ἴσως ἐφρονεῖθη ἐν τῇ μάχῃ. Ἴσως κατῴρθωσε νὰ διαφύγῃ εἰς τὴν Ἀφρικὴν. Οὔτε τὸ ἐν βεβαιῶ, οὔτε τὸ ἄλλο. Ἀφίμει δὲ ἐλευθέραν τὴν συνείδησιν τοῦ ἀναγνώστου νὰ πιστεύσῃ οἰονδήποτε τῶν δύο τούτων εὐαρεστεῖται.

Ἐπὶ μακρὸν ἠκούετο ἐν τῷ βασιλείῳ φοβερὰ ἢ φήμη τοῦ Ρινάλδου τοῦ Ἀκουίνου. Ὁ χρόνος ἐκάλυπεν αὐτὴν διὰ τῆς λήθης. Νῦν ἡ τύχη ἠθέλησε νὰ τὴν ἀνα-

καλέσω εἰς τῶν ἀνθρώπων τὴν μνήμην.

Προσκληθεὶς εἰς τὴν αὐλήν ὑπὸ τοῦ κόμητος τῆς Προβηγκίας, ἠρνήθη. Ὁ δὲ Κάρολος, ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἀπήλασε τῶν καοπῶν τῆς προδοσίας, ἀνευ ἀνταμοιβῆς, ἐπέτρεψεν αὐτῷ προθύμως ν' ἀποσυρθῇ καὶ νὰ ζῆσῃ μακρὰν τοῦ κόσμου.

Ὁ Ρινάλδος, ἐν τῇ μοναξίᾳ τοῦ φρουρίου του, σκεπτόμενος ἀπαύτως τὰ τε διαπραχθέντα ὑπ' αὐτοῦ ἐγκλήματα καὶ τὴν ἐκδίκησίν του, βασανιζόμενος ὑπὸ τῶν ἐλέγχων τῆς συνειδήσεως καὶ βλέπων ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Μαμφρέδου δὲν ἐπῆνεγκεν αὐτῷ τὴν παρηγορίαν, ἦν ἐξ αὐτοῦ προσεδόκα, διανυκτερεύων ἀγρυπνός καὶ περιπλανώμενος ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ ἐρημίου μεγάρου του, βλασφημῶν φρικῶδεις βλασφημίας ἐν τῷ πυρετῷ τῆς θλίψεώς του, φοβούμενος τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὡς τὴν θείαν ἐχθροῦ, μισῶν πᾶσαν μορφήν ἀνθρωπίνην, ἐτόλμησεν ἡμέραν τινα νὰ ἐμβλέψῃ εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ ἐθαύμασε πῶς ἠνείχετο αὐτὴν ἐπὶ πλέον ἐν τῷ σώματί του... ἀπεφάσισε δὲ ν' ἀποθάνῃ.

Περὶ τὴν ἐσπέραν κατελθὼν εἰς τὴν αὐλήν, προσεκάλεσε πάντας αὐτοῦ τοὺς οἰκέτας καὶ τοὺς ἀπέλυσε δὺς αὐτοῖς οἰσιοπαροχα δῶρα, εἰδὼν ὅτι θὰ μετέλλασσε βίον. Οἱ οἰκέται ἐνόμισαν ὅτι θὰ προτίθετο νὰ εἰσέλθῃ εἰς μοναστήριον καὶ ἤρχισαν νὰ ἐπαινῶσιν αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ. Ὑπῆρξε πάντοτε δι' αὐτοὺς φιλόφρων, ὅθεν γονυπετήσαντες ἤρξαντο νὰ θρηνηῶσιν, ἐκδηλοῦντες ὑπέρμετρον θλίψιν. Ἴσως τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐλυποῦντο τὴν ἀπώλειαν τοῦ μισθοῦ, — ἴσως καὶ ἡ λύπη των ἦτο εἰλικρινής — ἄρκει. Τὸ ἀληθές εἶναι, ὅτι ἐθρήνουν. Ἐζήτησαν νὰ τοὺς εὐλογήσῃ καὶ τὸν ἰκέτευον νὰ δέεται ὑπὲρ αὐτῶν.

Ὁ Ρινάλδος ἤκουεν αὐτῶν, ὡς ἀνθρωπος ἀπολέσας τὴν μνήμην. Συνελθὼν αἰφνης καὶ ἀναλαβὼν ἄπασαν τὴν βαρονικὴν αὐτοῦ ὑπερηφανίαν, τοὺς διέταξε ν' ἀνεγερθῶσι καὶ ν' ἀπέλθωσιν.

Ἐν σιγῇ, ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅπως σκεπθῇ περὶ τοῦ μέλλοντος. Τὴν ἐπιούσαν, εἰς τῶν ἀκολουθῶν, ὅστις μεθ' ὄλην τὴν νέαν διαταγὴν δὲν ἠδυνήθη νὰ λησμονήσῃ τὰς ἀρχαίας αὐτοῦ ἐξεις, μὴ βλέπων τὸν κόμητα νὰ ἐξέλθῃ κατὰ τὴν συνήθη ὄραν, μετέβη ἀσφορητὶ εἰς τὸν κοιτῶνά του καὶ ἠκρασθή. Οὐδὲν ἀκούσας, ἔθετο τὸ ὄμμα εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ κλείθρου καὶ εἶδε τὸν κύριόν του ἀπαγχοισμένον.

Ἐρρηξε φοβερὰν κραυγὴν ὁ πιστὸς ὑπηρέτης καὶ ὠθήσας, δι' ὅσης ἰσχύος ἔδωκεν αὐτῷ ἡ λύπη, τὴν θύραν κατῴρθωσε νὰ καταρρίψῃ αὐτήν.

Ὁ κόμης Ρινάλδος εἶχε θέσῃ θρανίον ἐπὶ τῆς κλίνης. Εἶτα δέσας βρόχον ἀπὸ μιᾶς τῶν δοκῶν, ἔθεσε αὐτὸν περὶ τὸν λαϊμόν του καὶ λακτίσας τὸ θρανίον ἐμεινεν αἰωρημένος.

Ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου τῆς κλίνης, ἦτο θήκη τις ἀνοικτὴ, περιέχουσα τὸ κρανίον τῆς Σπίνας. — Εἶχε τὸ πρόσωπον πελιδνόν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκτὸς τῶν κογ-

χῶν τῶν, τὸ στόμα ἐστρεβλωμένον... καὶ ὁμοῦ ἐφάνητο ὅτι δὲν εἶχεν ἀποθάνῃ ἔτι.—Ὁ ὑπηρέτης, σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔδραμεν ὀλοοῦζαν πρὸς τὸν Ρινάλδον, ὅπως κόψῃ τὸ σχοινίον. Ἄλλ' ὁ μολοσσὸς τοῦ Καζέρτα, ὅστις ἦτο συνεσπειρωμένος ὑπὸ τὴν κλίνην, νομίσας ὅτι ὁ ὑπηρέτης ἤθελε νὰ προξενήτῃ κακὸν τι εἰς τὸν κύριόν του, ὀρμήσας ὡς μαϊνόμενος ἤρπασεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ λαίμου. Ὁ ὑπηρέτης ἠμύνετο, ὡς ἠδύνατο καλλίον, καὶ ἐκραύγαζε βοήθειαν. Ἐπὶ τέλους, ἀκούσαντες αὐτοῦ τινὲς τῶν συναδέλφων του, ἔτρεξαν, ἔδρασαν τὸν κύνα καὶ κατεβίβασαν τὸ σῶμα τοῦ Καζέρτα... Φρικῶδες θέαμα!... Ἡ γλῶσσά του ἐξήρχετο μέλαινα τῶν συνεσφιγμένων ὀδόντων. Ἀπὸ τῶν ρωθίων αὐτοῦ καὶ τοῦ στόματος ἔρρεεν αἱματόχρους ἀφρός. Οἱ δάκτυλοί του ἦσαν πελιδνοὶ καὶ συνεσπασμένοι. Ὁ λαίμος του κατεσχισμένος καὶ τὸ σῶμα ψυχρὸν καὶ ἀκαμπτον. Ἐξέδυσαν αὐτόν, καὶ τις ἔφερε τὴν λεπίδα τοῦ ἐγχειριδίου εἰς τὸ στόμα του, ἵνα ἴδῃ μὴ ἤθελε θολώσῃ αὐτὴν ἢ πνοή του, ἐνῶ ἄλλος πληρώσας κύπελλον ἔθετεν αὐτὸ ἐπὶ τῆς κοιλάδος του. Ἰσχυρίζομενος—κατὰ τὴν τότε ἐπικρατοῦσαν πλάνην—ὅτι ἂν οἱ πνεύμονες ἀνέπνεον θὰ ἐταράσσεται τὸ ἐν τῷ κυπέλλῳ ὑγρὸν. Ἀφοῦ πᾶσαι αἱ ἀπόπειραι αὐταὶ ἀπέτυχον, ἤρχισαν νὰ τρίβωσιν αὐτὸν εἰς τὰ τρυφερώτερα μέρη τοῦ σώματος, εἶτα νὰ χαράττωσι τὸ δέρμα του καὶ νὰ καίωσιν αὐτό... Ἄλλὰ ματαίως.

Ἄν ὁ ὑπηρέτης ἔκοπτεν ἀμέσως τὸν βρόχον, ἴσως ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος ἐσώζετο, ἀλλ' ὁ κύων κωλύσας αὐτὸν συνετέλεσεν εἰς τὸν θάνατον τοῦ κυρίου του.

Ἄν εἰς τὴν τιμωρίαν τοῦ Ρινάλδου, διὰ τὴν κατὰ τοῦ Μαμφρέδου προδοσίαν του, συνετέλεσε τυχαίως ἢ πίστις τοῦ κυνός του, δέον νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ τύχη εἶναι ἐνίοτε σοφωτέρα τῆς δικαιοσύνης· ἂν δὲ τοιαύτη ὑπῆρξεν ἢ ἀπόφασις τῶν οὐρανῶν, παράδοξος λίαν ἦτο ἢ ἐπιβληθεῖσα τιμωρία.

Ὁ Angelo di Constazo, ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ βασιλείου, θέλων νὰ ἐξαγνίσῃ τὴν φήμην τοῦ κόμητος Ρινάλδου, λέγει ὅτι οὗτος πληροφορηθεὶς ὑπό τινος τῶν ὑπηρετῶν του ὅτι ὁ βασιλεὺς εἶχε κατακληθῆ μετὰ τῆς κομῆσεως, καὶ θέλων νὰ φερθῆ ὡς ἱππότης καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τιμῆς, ἔπεμψε λάθρα καὶ χωρὶς νὰ φανερώσῃ τὸ ὄνομά του, εἰς Ρώμην, ὅπου ἐγένωσκεν ὅτι παρὰ τῷ βασιλεῖ Καρόλῳ ἦτο τὸ ἄνθος τῶν ἱπποτῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἕνα τῶν οἰκετῶν του, ὅστις ἠρώτησε τοὺς ἱππότητας ἐκεῖνους ἂν ἐπετρέπετο εἰς ὑποτελή, ἐν τοιαύτῃ περιστάσει, νὰ ἐπαναστατήσῃ κατὰ τοῦ βασιλέως του καὶ ν' ἀρνηθῆ τὴν εἰς αὐτὸν ὀφειλομένην πίστιν, καὶ ὅτι, ὡς δύνανται εὐκόλως νὰ ἐνοήσωσιν οἱ ἀναγνώσται, οἱ παρὰ τῷ βασιλεῖ Καρόλῳ ἱππῶται καὶ σοφοὶ ἀπήντησαν, ὅτι οὐ μόνον ἠδύνατο, ἀλλ' ὅτι καὶ ὤφειλε νὰ τὸ πράξῃ. Ἐγὼ, ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, ἀγνοῶ πῶς πρέπει νὰ φέρονται οἱ ἱππῶται· ἀλλὰ φρονῶ, ὅτι

ἡ προδοσία εἶναι πάντοτε προδοσία, καὶ ὅτι εἶναι ἀνόσιον ν' ἀρνηθῆ τις τὴν πίστιν, ἣν ὠκίσθη εἰς τινά... Ἄν ὁ Μαμφρέδης ἐπραξεν κακῶς, ὁ Καζέρτας ἐπραξεν χεῖρον ἔτι· ἡ δὲ φαυλότης τοῦ ἐνός δὲν μειοῖ τὴν φαυλότητα τοῦ ἄλλου... αἱ ἀτιμῖαι δὲν ἀντισταθμίζονται... φρονῶ προσέτι ὅτι ὁ Ρινάλδος, ἂν ἤθελεν ὅπως δήποτε νὰ ἐκδικηθῆ. ὤφειλε νὰ ἐκδικηθῆ κατὰ τοῦ προσβαλόντος τὴν τιμὴν του καὶ οὐχὶ κατὰ τῶν λαῶν, προσκαλῶν τὸν ξένον νὰ καταπιέσῃ τὴν πατρίδα του...

Τὸ ἐγχειρίδιον καὶ τὸ δηλητήριον δέον νὰ θεωρηθῶσιν ἤσσαν ἀξιόμμεπτα τῆς τοιαύτης ἀτίμου ἐκδικήσεως.

Ὁ Ἰωάννης Προκίδας, προωρισμένος ὅπως ἐκδικήσῃ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Μαμφρέδου, δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν σωσῃ. Καταφυγὼν εἰς Λουκέραν, ἔπεμψεν ἄνδρας εἰς τὴν ἀκτὴν ζητῶν πλοῖον δυνάμενον νὰ μεταφέρῃ αὐτὴν εἰς Καταλωνίαν. Ἄλλ' οἱ πεμφθέντες περιπεσόντες εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν ἀπαλώσθησαν.

Ἡ Λουκέρα, πολιορκηθεῖσα στενωῶς, ἠμύνετο γενναίως. Ἄγνοεῖται βεβαίως τί ἤλπιζον, διότι ὑπῆρχε σπάνις τροφῶν καὶ ἡ φρουρὰ ὀσημέραι ἠλαττοῦτο. Ἄλλ' ὁ Προκίδας διεμαρτύρητο, ὅτι ὁ Κάρολος δὲν θὰ εἰσῆρχετο εἰς τὸ φρούριον, ἄχρις οὐ εἰς καὶ μόνος τῶν ἐν αὐτῇ ὑπῆρχε ζῶν. Γενομένης αὐτῷ προτάσεως περὶ προδοσίας, ἔρριψεν ἰδίᾳ χεῖρὶ τὸν ἀτιμον ἀπεσταλμένον ἀπὸ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως. Ἐπραξε πλείονα ὅσων ἄνθρωπος δύναται νὰ πράξῃ. Ἦδη ὁ ἐκ τῆς πείνης θάνατος ἐπήρχετο ἀπειλητικῶς.

Ὁ βασιλεὺς Κάρολος, εἶτε βαρυνθεὶς τὴν μακρὰν ταύτην πολιορκίαν, εἶτε δυσπιστῶν ὅτι θὰ ἐξεπόρθει τὴν πόλιν διὰ τῶν ὄπλων, καίπερ τὴν ἄγων στρατιάν, προσέδραμεν εἰς τὸν δόλον.

Ἐπρότεινεν εἰς τὸν Προκίδα νὰ παραδώσῃ τὸ φρούριον—ἀφοῦ ἡ ἀμυνα ἦτο πλέον ἀδύνατος—καὶ αὐτὸς νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν Μαμφρέδιν τὸ πριγκιπάτον τοῦ Ταράντου καὶ τὰς ἄλλας κτήσεις, ἃς ὁ αὐτοκράτωρ Φρειδερίκος εἶχε κληροδοτήσῃ διὰ τῆς διαθήκης αὐτοῦ εἰς τὸν πατέρα τοῦ παιδὸς Μαμφρέδην, χωρὶς ν' ἀπατήσῃ παρ' αὐτοῦ ὄρκον ὑποτελείας, παραίτησιν τῶν ἐπὶ τοῦ στέμματος τῆς Νεαπόλεως δικαιωμάτων του.

Διὰ τὴν τήρησιν τῶν συμφωνιῶν τούτων, ἔδιδε τὸν βασιλικὸν του λόγον. Προσέθετε δὲ ὅτι θαυμάζων τὴν σπανίαν ἀφοσίωσιν τοῦ Προκίδα, ὅστις τόσον γενναίως ἐπροστάτευε τὸν ἀγῶνα τοῦ κυρίου του, ἤθελε ν' ἀνταμείψῃ αὐτόν, οἷφ' ἠδύνατο τρόπῳ, διότι ἡ πίστις αὐτοῦ ἦτο ὠραία ἀρετὴ καὶ ἀξίεπαῖνος, καίπερ ἐναντίον τῶν σχεδίων του, καὶ ὅτι ἐπεθύμει νὰ τὸν θεωρῆ εἰς τὸ ἐξῆς ὡς τὸν μᾶλλον ἐμπιστευμένον τῶν φίλων του, ὡς ἦτο ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ γενναϊότερος τῶν ἐχθρῶν του.

Ὁ Προκίδας δὲν ἤθελε νὰ ἐνδώσῃ, ὑποπευόμενος τὰς κολακείας ἐκείνας· ἀλλ' ἐξηνάγκασαν αὐτὸν οἱ πολιορκούμενοι.

Κάρολος ὁ Ἄνδεγαυὸς ἐτήρησε τὴν

πρὸς τὸν Σοηθὸν Μαμφρέδιν ὑπόσχεσιν του, ὡς Ἐρρίκος ὁ Σοηθὸς ἐτήρησεν αὐτὴν πρὸς τὸν Νορμανδὸν Γουλιέλμον... οὕτω τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, οἱ βασιλεῖς ὁμοιάζον πρὸς ἀλλήλους κατὰ τὴν πίστιν!—Ἡ Ἑλένη, ἡ Ἰόλη, ὁ Μαμφρέδινος καὶ ὁ Προκίδας, καθειρχθέντες ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Ἰου (IUNO) ἐπίστωσαν διὰ νέου παραδείγματος, ὅτι οἱ ἠττηθέντες μόνον τὸν τάφον δέον νὰ ἐμπιστεύονται.—Ἐν τούτοις ὁ Προκίδας, ἐξαπατήσας τοὺς φρουροὺς, κατώρθωσε τὰ καταβῆ ἀπὸ τῶν τειχῶν καὶ νὰ δραπετεῖσῃ.

Ἐνα δὲ καὶ μόνον σκοπὸν ἐπιδιώκων, νὰ ἐκδικήσῃ τὸν Μαμφρέδην, τόσας κατέβαλεν ἐνεργείας ἐν Ἀραγωνίᾳ καὶ παρὰ τῷ αὐτοκράτορι Παλαιολόγῳ, τόσον συνεκίνησε τοὺς συμπατριώτας του, πρὸς οὓς μετὰ μοναδικῆς τόλμης μεταβάς συνενοήθη, τόσον εἰργάσθη παρὰ τῷ Πάπῳ Νικολάῳ Ὁρσίνῃ, εἰς οὐ τὴν αὐλὴν μετέβαινε ὑπὸ ἱερατικὸν ἔνδυμα, ὥστε μετὰ τριῶν ἐτῶν ἀλλεπαλλήλους ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἄλλο μέρος μεταβάσεις, κωλύματα καὶ κινδύνους, ἐβανεστάτησε τὴν Σικελίαν κατὰ τοῦ βασιλέως Καρόλου, ἀπέδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ Μαμφρέδου Κωνσταντίαν καὶ ἐθανάτωσε, πλὴν ἐνός, πάντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ Γάλλους.—Θαυμασία ἱστορία, ἣν, ἂν ἡ τύχη μὲ ἠνύοι, οὐδενὸς θὰ ἐφεῖδόμεν κόπου, ὅπως προσθέσω εἰς ταύτην.—

Ἡ Ἑλένη καὶ τὰ τέκνα τῆς δὲν ἀναφέρονται πλέον. Πόσον ἐζήσαν, πῶς ἀπέθανον... εἶναι μυστήριον ἐγκλήματος...

Διεδόθη ὅτι, κατὰ τὴν νύκτα τὴν Ἀγίων Πάντων, ἀφοῦ οἱ κώδωνες τῶν ναῶν προσεκάλουν τοὺς πιστοὺς εἰς τὸν ὄρθρον, ἀγρία κραυγὴ ἠκούετο ἐν τῷ δυτικῷ πύργῳ τοῦ φρουρίου Ἰου καὶ εἶτα φάσμα φέρον σκῆπτρον ἐφάνητο τρέχον δρομαίως καὶ σταθερῶ βήματι ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων καὶ κατηυθύνετο πρὸς τὸ παρεκκλήσιον...

Οἱ φρουροὶ δὲν ἐτόλμων νὰ περιμείνωσιν αὐτὸ ἐν τῇ θέσει των, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὄραν ἐκείνην ἐκρύπτοντο πάντες ἐν τοῖς καταλύμασί των.

Γασκόνος τις στρατιώτης, ἐνθαρρυνθεὶς ὑπὸ τῶν συντρόφων του καὶ τοῦ οἴνου, ἐτόλμησε ποτε ν' ἀκολουθήσῃ τὸ φάσμα καὶ νὰ εἰσέλθῃ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ παρεκκλήσιον.

Τὴν πρώτην εὐρέθη ἐκεῖ ἐκτάδην ἀνάσθητος. Ὅτε δὲ συνῆλθε, διηγήθη ὅτι τὸ σκηπτροῦχος φάσμα, γονυπετήσας πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔκρουσε πλάκα τινά, καὶ ἐκ τοῦ ἀνοιγέντος τάφου ἐξῆλθον δύο ἄλλα φάσματα, τὸ μὲν κόρης, τὸ δὲ παιδός, ἅτινα ἐνηγκαλίσθησαν ἀμέσως τὸ πρῶτον, ὡς πράττουσι μεταξύ των οἱ στενοὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι, εἶτα ἤρχισαν νὰ προσεύχωνται θερμῶς πρὸ τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας, ἣτις ἐπὶ τέλους ἐνδοῦσα εἰς τὰς παρακλήσεις των ἐστράφη πρὸς τὸ βρέφος, ὅπερ ἔφερεν ἐν ταῖς ἀγκάλας τῆς, καὶ εἶπεν:

—Εἰσάκουσον, γλυκύτατέ μου υἱέ, τῆς δεήσεως τῶν τεθλιμμένων τούτων.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ βρέφος οὐδὲν ἀπε-

κρίνατο, ἡ παρθένος ἐγερθεῖσα ἔθετο αὐτὸ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ γουυπετήσασα ἐνώπιόν του ἐδέετο αὐτὴς λέγουσα :

— Εἰσάκουσον, γλυκύτατέ μου υἱέ, τῆς δεήσεως τῶν τεθλιμμένων.

Τότε τὸ ἅγιον βρέφος, λαθὼν διὰ τῆς χειρὸς ἐκ τοῦ αἵματος, ὅπερ ἀνέβλυζεν ἀπὸ τοῦ στήθους τοῦ σκηπτροῦχου φάσματος, ἔγραψεν ἐπὶ τῆς τραπέζης λόγους τινάς... Τότε τὰ κηρία ἐσβέσθησαν, φοβερός σεισμός ἐκλόνησε τὸ παρεκκλήσιον, καὶ αὐτὸς ἔπεσε χαμῆ ἀναίσθητος.

Ἐδραμον ἀμέσως εἰς τὸ θυσιαστήριον καὶ εὖρον ἐπ' αὐτοῦ διὰ νωποῦ αἵματος γεγραμμένην τὴν λέξιν ἐκδίκησις... ἀπέξεσαν αὐτὴν καὶ ἐκαθάρισαν τὴν σκιάν... Ἄλλὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη, κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Ἀγίων Πάντων, ἐπανεφαίνετο ἐρυθροτέρα ἢ πρὶν... καὶ τοῦτο διήρκεσεν ἄχρι τῆς σφαγῆς τοῦ Σικελικοῦ Ἐσπερινοῦ. Ὁ παντοδύναμος ἠδύνατο βεβαίως νὰ κάμῃ τὸ θαῦμα τοῦτο· ἀλλ' ἐγὼ φρονῶ ὅτι δέον ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν δεισιδαιμονίαν Ὅπως δῆποτε, ἡ τοιαύτη παράδοσις ἀποδεικνύει εἰς ποῖον βαθμὸν εἶχε φθάσῃ τὸ κατὰ τῶν Γάλλων μῖσος τοῦ πλήθους, πειθόμενου ὅτι ὁ οὐρανὸς εἶχε συμμαχήσῃ μετ' αὐτοῦ, ὅπως ἐκδικηθῆ κατὰ τῶν δεσποτῶν του...

Ποῖον εἶναι τὸ ἐπιμύθιον τοῦ βιβλίου τούτου ; Ἡ μωρία, ἣτις λαλεῖ ὡς ὁ μέθυσος βαδίζῃ, ἐτοιμάζεται νὰ ρίψῃ κατ' αὐτοῦ τὸν λίθον τοῦ ἀναθέματος. Ἔστω. Ἄν οἱ νόες, οἱ εἰθισμένοι νὰ εἰσδύωσι σκεπτόμενοι εἰς τὸν λόγον αὐτὸν τῶν πραγμάτων, μάθωσιν, ἐκ τῆς ἱστορίας ταύτης, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἐγκλήματος γεννᾶται ἡ ἐκδίκησις, καὶ ὅτι διὰ διηνεκοῦς ἀλληλουχίας τῶν γεγονότων, ἀπὸ τῆς ἐκδικήσεως τὸ ἔγκλημα· ὅτι, ὅταν ἡ ἀρετὴ ἀπολέσῃ πᾶν θέλγητρον, οὐδὲν δύναται ν' ἀναχατίσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῶν κακουργημάτων κάλλιον τοῦ τρόμου τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν τοῦ κακοῦ, καὶ ὅτι δέον νὰ χαλιναγωγῶμεν αὐτὸν διὰ τοῦ τρόμου, ἀφοῦ δὲν δυνάμεθα διὰ τῆς ἀγάπης, ἂν μάθωσιν, λέγω, τὰς ἀληθείας ταύτας· δὲν ἀμφισβάλλω, ὅτι τὸ ἐπιμύθιον τοῦ βιβλίου θὰ ὑπερβῆ ἐκεῖνο, ὅπερ ἐγὼ ἠθέλησα νὰ θέσω ἐν αὐτῷ.

Ποία δὲ ἡ ἀξία τοῦ ἔργου ; Κατὰ τὸν ἀναγνώστην.

Οἱ νέοι συγγραφεῖς συνειθίζουσιν ἵνα προτάσσωσι τῶν ἔργων των πρόλογον ἐπιστημονικῶς ἀναγνόν, ἐν ᾧ βεβαιούσιν ὅτι ἀπεκδέχονται εὐχαρίστως πᾶσαν ἔλλογον κρίσιν.

Ἀκηδῆς ἀπὸ φύσεως καὶ ἐκ συστήματος, παρέχω πλήρη ἀδειαν εἰς οἰονδήποτε νὰ ἐκφέρῃ καὶ μωρὰς ἔτι. Ἄλλ' ἂν ἡ τυφλὴ μοχθηρία, ἡ ἐπιθυμοῦσα τὴν ἀνυπαρξίαν τοῦ φωτός, ἐπειδὴ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς δὲν φωτίζονται ὑπὸ τῶν ἀκτίων του, — ἀλλ' ἂν ὁ δημοσιογράφος, ὅστις ὄχυροῦμενος ὀπισθεν ἐνὸς ψηφίου τοῦ ἀλφαβήτου τοξεύει τὰ βέλη τοῦ αἵσχους διὰ χορδῆς ἐξ ἀλωπεκῆς, ἀποβλέψωσιν εἰς τὴν βᾶσα-

νον, ἣν ὑπέστη τὸ πνεῦμά μου, ἀναγκάζομενον νὰ ἐπαίτῃ τὰ βιβλία, ἐξ ὧν ἠδύνατο μετ' ἐπιμύθου μελέτης νὰ ἐξχαγῇ τὰ διὰ τὴν ἱστορίαν ταύτην ἀναγκαῖα γεγονότα. — ἂν ἀποβλέψωσιν εἰς τὸ νέον ὕψος, εἰς τὸ νέον θέμα, εἰς τὸ μέρος, ἐνθα μὲ ἐξεσπενδόνισεν ἡ τύχη. — ἡ μομφὴ οὐδὲ κἂν νὰ ψιθυρῇ ἐν τοῖς ἀδύτοις τοῦ νοῦς θὰ ἐτόλμα, — καὶ θὰ ἐθάρμαζον τὴν καρτερίαν... ἀλλὰ τὸ εἶπον, παρέχω πλήρη ἀδειαν εἰς τὸν βουλούμενον νὰ εἴπῃ ὅσα ἂν θέλῃ μωρὰ.

Ἐν τούτοις, ἀναγνώστα, χαῖρε... Ἡ λέξις αὕτη, νομίζω ὅτι ἐναντίον αὐτῆς τῆς σημασίας τῆς, ἐξεγείρει πάντοτε θλιβερὰ συναισθήματα. Χαῖρε !. Ἄν δὲ τὴν λύπην, ἣν αἰσθάνομαι ἐγὼ ἀπαγγέλλων τὴν λέξιν ταύτην, αἰσθάνεσαι καὶ σύ, ἀκούων αὐτὴν, κατὰ τὸ ἦμισυ... ὦ ! ἡ ἀμοιβὴ ὑπερηκόντισε τὰς ἐλπίδας μου.

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΤΕΛΟΣ

Εἰς τὸ προσεχές :

Η Β Ο Λ Η

Διήγημα Ἀλεξάνδρου Σ. Πουσκίν μετὰφρασίς Ἀγαθοκλείους Γ. Κωνσταντινίδου.

JULES LERMINA

A. B.

[Συνέχεια]

— Νὰ μάθωμεν... φεῦ ! ἀναμφιβόλως δὲν ἐλπίζετε εἰς ἐμὲ ὅσον ἀφορᾷ τοῦτον. Ἄν καὶ ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς βοηθήσω, δὲν δύναμαι ὅμως τίποτε...

— Ἔχω ἓνα σύμμαχον, ἓνα ἀγαθὸν νέον, ἓνα δημοσιογράφον ὀνομαζόμενον Λαμπλέν... ὅστις μοὶ ὑπεσχέθη πᾶσαν τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ...

— Εὐχομαι νὰ εἶνε ἀποτελεσματικὴ. Ἄλλὰ περιμένετε, δὲν σᾶς εἶπα τὰ πάντα. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συνομιλίας μας σᾶς ὠμίλουν περὶ τίνος περιστάσεως, ἣτις μοὶ εἶχεν ἀνακαλέσει εἰς τὴν μνήμην πάσας τὰς ἀναμνήσεις ταύτας τοῦ παρελθόντος, τὰς τοσοῦτον παραδόξως ἀφυπνισθείσας, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ δυστυχῆς αὐτὸς Βαροδάς εἶνε ἀκόμη πεπληγμένος... Μὲ ἐρωτᾶτε πρὸ ὀλίγου, ἂν εἶχον ἐπανίδει τὴν κυρίαν Βερνιέ... τὴν εἶδον χθές...

— Χθές ;...

— Ἴδου τί σᾶς ἐκπλήττει. Ναί, ἡ ὠραία Βερνιέ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μου ἀνευ ἀκολουθίας, μὲ δημοσίαν ἀμαζαν' εἶχον πρὸ μικροῦ λάβει τὸ γραμματίον σας καὶ ἀπὸ τῆς μίας ἐκπλήξεως ἔπεσα εἰς τὴν ἄλλην...

— Καὶ τί ἤρχετο νὰ σᾶς εἴπῃ ;

— Δὲν θὰ σταματήσω ἐν τῇ ὁδῷ τῶν ἐκμυστηρεύσεων. Γνωρίζω πρὸς τίνα ὀμι-

λῶ. Ἡ κυρία Βερνιέ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πεντηκοστὸν σχεδὸν ἔτος ἀλλά, τῇ ἀληθείᾳ, εἶνε τόσον ὠραία, ὅσον ὅτε ἦτο εἰκοσαετής. Τὸ χρώμα τῆς κατέστη ὠχρόν, ἀλλ' οἱ χαρακτηριστεῖς ἐλεπτύνθησαν. Εἶνε κεφαλὴ ἀγάλματος μετὰ τοῦ πάντοτε σπινθηροβολοῦντος ἐκείνου βλέμματος, ὅπερ ἀφάρπαζει καὶ γοητεύει, καὶ μετ' ὠχρότητος, ἣτις παρέχει τὴν ἀπάτην τοῦ μαρμαρίου. Τέλος, γνωρίζετε, τί ἤρχετο νὰ μοῦ ζητήσῃ ἡ ὑπέρπλουτος κυρία Βερνιέ ;

— Χρήματα !

— Ἐπάνω κάτω... μοῦ ἐζήτηε νὰ πωλήσω διὰ λογαριασμόν τῆς πρόσδοτον δέκα χιλιάδων φράγκων, προσερχομένων ἐκ γαλλικῶν χρεωγράφων, τῶν ὁποίων μοὶ ἐνεχείρισε τοὺς τίτλους...

— Παράδοξον ! διατί νὰ μὴ κάμῃ ἡ ἴδια τὴν πώλησιν ταύτην...

— Μοὶ τὸ εἶπε, καὶ ἀληθῶς ἐπὶ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας εἶδον ἐνώπιόν μου γυναῖκα, ἣν δὲν ἐγνώριζον συντετριμμένην, ἐξουθενωμένην, τεταπεινωμένην... Φαίνεται ὅτι ὁ σύζυγός τῆς, ὁ ἀρχιεκατομμυριούχος κ. Βερνιέ, εἶνε ἄνθρωπος φοβερῶς φιλαργυρίας... Ἐννοοῦμεθα... πᾶν ὅ,τι εἶνε ἐξωτερικὴ πολυτέλεια, οἰκιακὴ μεγαλοπρέπεια, τὸ πληρόναι χωρὶς νὰ λογαριαζῇ. Ἄν πρόκειται ν' ἀγορασῇ μίαν εἰκόνα, ἐν ἀγαλμα, δὲν δισταζει, βέβαιος ὅτι τὴν ἐπαύριον αἰ ἐφημερίδες θὰ ἐξυμνήσωσι τὸν Μαικίηναν, τὸν προστάτην τῶν τεχνῶν... Ἄλλ' ἀρνεῖται δέκα λουδοβίκεια εἰς τὴν συζυγόν του, καὶ ὡς πρὸς τὸν υἱὸν του...

— Ἔχει υἱόν ;...

— Ναί, νέον εἰκοσιπέντε περίπου ἐτῶν, διὰ τὸν ὅποιον ἡ μήτηρ του φαίνεται ὅτι αἰσθάνεται πάθος μέγαλον... Ἐ, λοιπόν, ὁ κ. Βερνιέ τῷ παρέχει ἀσήμαντον ἐπίδομα Ἡ αὐστηρότης του, ἡ σκληρότης του διὰ τὸν νέον αὐτὸν εἶνε ὑπερβολικαί... καὶ ἡ μήτηρ του θέλει νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἐντεῦθεν. Διὰ τοῦτο θέλει νὰ τὸν στείλῃ νὰ κάμῃ μακρὰ ταξείδια εἰς Ἀσίαν καὶ Ἀμερικὴν. Ἄν καὶ ἡ καρδιά τῆς αἰμάσῃ ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ν' ἀποχωρισθῇ αὐτοῦ, φαίνεται ὅτι εἶνε ἠναγκασμένη νὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Τὸ χρῆμα αὐτό, τὸ ὅποιον θὰ εἶνε εἰς τὴν διάθεσίν τῆς ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν— ὑπῆγα σήμερον τὸ πρῶτ' εἰς τοῦ κολλυβιστοῦ μου— θὰ χρησιμεύσῃ ὅπως πληρώσῃ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκδρομῆς ταύτης...

— Ἄλλὰ, εἶπεν ὁ συμβολαιογράφος σκεπτόμενος, πῶς, ἀφοῦ ὁ σύζυγός τῆς κυρίας Βερνιέ ἀφίνει ταύτην πάντων ἐστερημένην, πῶς εὐρίσκειται εἰς κατοχὴν τοσοῦτον ἐνδιαφέροντος τίτλου ;... Δέκα χιλιάδων φράγκων πρόσδοτος ἀντιπροσωπεύει ποσὸν πλεόν τῶν διακροσίων πεντήκοντα χιλιάδων φράγκων.

— Ἐννοεῖται, δὲν τὴν ἠρώτησα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου— διότι τοῦτο θὰ ἦτο ἀδιακρίσια.

— Δὲν τῇ ὠμίλησατε περὶ τοῦ Βαροδά ;...

— Μάλιστα, ἐπὶ στιγμὴν. Ὅτε ἤκουον τὰ παράπονά τῆς ἐναντίον τοῦ συζύγου

της, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμποδίσω ἐμαυτὸν τοῦ νὰ τῆς εἶπω : « Δὲν θὰ ἦσθε εὐτυχεστέρα, ἂν ἐνυμφεύεσθε τὸν κ. Βαροδᾶν ! »

— Καὶ τότε ;

— Τὴν εἶδον τρέμουσαν καὶ ὠχρῶσαν φρικωδῶς. Ἄλλὰ δὲν ἀπήντησε τίποτε. Τοῦτο ἦτο ὁμολογία...

— Ἄλλὰ καὶ διανοοῦμαι ἂν πιστεύετε, ὅτι ἡ κυρία Βερνιὲ ἔχῃ διατηρήσῃ ἐπὶ τοῦ Βαροδᾶ πρᾶγματικὴν ἐπιρροήν, καὶ ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ ὡς καὶ ὑμᾶς, τοῦτο δὲν παρέχει ἀμφιβολίαν, δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καταφύγωμεν εἰς αὐτὴν ἐν ταῖς λυπηραῖς περιστάσεσιν, αἵτινες παρουσιαζονται ;

— Δὲν σὰς ἐννοῶ...

— Σὰς εἶπον, καὶ ἠσθάνητε ὡς ἐγώ, ὅτι ἡ διαγωγὴ τοῦ κ. Βαροδᾶ κρύπτει μυστήριόν τι... Ἡ γυνὴ αὕτη δὲν δύναται νὰ τὸν μισῇ, δὲν δύναται νὰ θέλῃ, ὥστε αὐτὸς νὰ πάσχῃ. Ἴσως, ἂν συνεμερίζετο τὰς ἐπιθυμίας ἡμῶν, θὰ ἐλάμβανε παρ' αὐτοῦ ὁμολογίαν τινά, ἣτις θὰ μᾶς ἐπέτρεπε νὰ τὸν ὑπερασπίσωμεν, νὰ τὸν σώσωμεν...

Ἡ δεσποινὴς Καρδινιὲ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Ὑπερηφάνεια καὶ ἐγωϊσμός... ὁ χαρακτήρ τῆς Καρλόττας συνοψίζεται εἰς τὰς λέξεις ταύτας. Ὁ Βαροδᾶς κατηγορούμενος ἐπὶ ἐγκλήματι, θὰ καταστῇ δι' αὐτὴν ἀντικείμενον φρίκης. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸ νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ διακινδυνεύσῃ ἑαυτὴν διὰ τινος διαβήματος καὶ ποίου ; εἶμαι πεπεισμένη ὅτι οὐδὲ πρέπει νὰ τὸ συλλογίζωμεθα...

— Ἴσως ἔχετε δίκαιον. Ἄλλὰ τίς οἶδεν, ὅταν πνίγεται κανεὶς, ἀπὸ ποῖον κλάδον δὲν ἤθελε πειραθῆ νὰ κρατηθῇ;...

— Θὰ κάμω μίαν ἀπόπειραν... Ἡ κυρία Βερνιὲ θὰ ἐπανέλθῃ πάλιν τὴν ἐσπέραν τῆς πέμπτης, ὅπως λάβῃ τὰ χρήματά τῆς. Θὰ φέρω τὴν συνδιάλεξιν ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς αὐτοῦ Βαροδᾶ... Ἄλλὰ, τώρα τὸ σκέπτομαι, μοὶ λέγετε, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐφημερίδες διηγοῦνται τὸ δρᾶμα τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Ἀννης... Θὰ τὰς ἀνέγνωσε καὶ αὐτὴ ὡς ὑμεῖς... καὶ χθὲς ἐγνώριζε τὴν ἀλήθειαν. Ἰδού, αὐτὸ μοῦ ἐξηγεῖ τὴν σχεδὸν κεραυνοβόλον συγκίνησιν, τὴν προκληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ὀνόματος τούτου, αἰφνιδίως προφερθέντος... καὶ ὅμως οὐδὲ λέξιν οἴκτου ἐξέφερε. Σὰς τὸ λέγω, θὰ ἦτο ἀνοησία νὰ περιμένωμεν παρὰ τῆς γυναικὸς ταύτης, τῆς τετυφλωμένης ὑπὸ τῆς ὑπερηφανίας, γενναϊόψυχόν τινα ὄρμην...

— Ἐν τούτοις δοκιμάσατε...

— Θὰ τὸ πράξω, ἂν καὶ εἶμαι βεβαία περὶ τῆς ἀποτυχίας. Τώρα, ὅτε γνωρίζω τὴν τρομερὰν ταύτην ὑπόθεσιν, δὲν δύναμαι ν' ἀποστῶ τοῦ νὰ τῆς ὀμιλήσω περὶ αὐτῆς. Ἄλλὰ τί θὰ ἀπαντήσῃ ; ἂν μοῦ ἀπαντήσῃ...

Ε'

Ὁ ἀγαθὸς Πολλὲ δὲν ἐνόει νὰ μείνῃ ἀργός.

Βεβαίως ἡ λακωνικὴ ἐπιστολή, ἡ προερχομένη ἀπὸ τοῦ Βαροδᾶ, τὸν εἶχε κά-

μει νὰ δισταζῇ ἐπὶ τῆς πορείας, ἣν ὠφελεῖ ν' ἀκολουθήσῃ :

— Πρὸς χάριν, σιωπῇ ! τῷ ἔλεγεν ὁ φίλος του.

Συγκατετίθετο νὰ τῷ ὑπακούσῃ, ἀλλ' ἐν τῷ αὐστηρῷ ὀρίῳ τῆς παρακλήσεως, ἣτις τῷ ἀπηυθύνετο. Νὰ σιωπήσῃ, ἔστω. Ἄλλὰ νὰ μὴ ἐνεργήσῃ, διατί ;

Ὁ Πολλὲ ἐπὶ μάλλον καὶ μάλλον κατεπίθετο περὶ τῆς ἀφώφιστος τοῦ χημικοῦ. Ἐλεγε καθ' ἑαυτὸν ὅτι περιστάσεις ἀνεξήγητοι τὸν ὤθουν εἰς τὸ νὰ κατηγορῇ ἑκυτόν δι' ἔγκλημα, ὅπερ δὲν εἶχε διαπράξει.

Ἄλλ' αἱ περιστάσεις αὗται ἠδύναντο νὰ ἐξαφανισθῶσι, καὶ τότε ἔδει νὰ εἶνε τις πάνοπλος ὅπως πολεμήσῃ, ὅπως ἐκμηδενίσῃ τὴν κατηγορίαν.

Ὅθεν ἡ μόνη ἀπόδειξις περὶ τῆς μὴ ἐνοχῆς αὐτοῦ ἦτο ἡ ἄλλοθι παρουσία αὐτοῦ κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἐγκλήματος. Ἐπρεπε λοιπὸν ν' ἀποδείξωσι τοῦτο, εὐθὺς ἀπὸ τοῦδε, κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον, καὶ νὰ σχηματίσωσι τὸν φάκελλον τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἤθελον εἶνε πάντοτε ἔτοιμοι νὰ φέρωσιν εἰς φῶς ἐν ἣ δὲ περιπτώσει ὁ Βαροδᾶς ἀπῆτει ἐχμηύθειαν, αὕτη ἦτο δυνατὴ μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἤθελε μετατραπῆ εἰς συνενοχὴν ἐν τῇ δικαστικῇ πλάνῃ, παραδείγματος χάριν, μέχρι τῆς προτεραιᾶς τῆς καταδίκης.

Ἡ κυρὰ Γρανσοὺ δὲν ἐγνώριζε πλέον τὸν κύριόν της. Ὁ ἀρχαῖος συμβολαιογράφος, ὁ πρὸ μικροῦ ἤσυχος, τόσον καθεστηκῶς, δὲν ἠδύνατο πλέον οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ μείνῃ ἀκίνητος.

Πρῶτον πάντων παρεκίνησε τὴν οἰκόνον του νὰ ὑπογράψῃ δῆλωσιν βεβαιούσαν τὴν παρουσίαν τοῦ Βαροδᾶ εἰς τὴν οἰκίαν του κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐσπέραν.

Εἶτα δ' ἐφοδιασθεὶς διὰ τῆς φωτογραφίας τοῦ φίλου του, ἐπορεύθη παρὰ τοῖς καπηλοῖς, τοῖς κατοικοῦσιν ἀπέναντι καὶ εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς οἰκίας του ἀπόστασιν.

Οὕτως ἔσχε τὴν εὐτυχίαν νὰ εὕρῃ ἀνθρακοπῶλην τινά, ὅστις ἀκριβῶς τὴν ἐσπέραν ἐκείνην καπνίζων τὴν καπνοσύριγγά του ἐμπροσθεν τῆς θύρας του, εἶχε κάλλιστα ἰδεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰσερχόμενον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Πολλέ.

Ἄλλ' ὁ ἀνθρακοπῶλης δὲν ἠγάπα καθόλου νὰ γράφῃ, ἐκ φόβου μὴ περιπλεχθῇ.

Ἐδέησε ν' ἀρκεσθῇ εἰς τὴν προφορικὴν αὐτοῦ μαρτυρίαν, τὴν ἄλλως τε σαφεστάτην, καὶ ἦν ὁ ἀρχαῖος συμβολαιογράφος ἀνέγραψε μετ' ἀκριβείας δημοσίου λειτουργοῦ.

Ὁ ἀνθρακοπῶλης ἐδήλωσεν ὅτι ἦτο ἔτοιμος νὰ ἐπιβεβαιώσῃ αὐτὴν ὅπου ἤθελον, ἔφθανε μόνον νὰ τοῦ πληρώσουν τὸ ταξιδί του. Δύο ἐγγράφα εὕρισκοντο ἡδὲ ἐν τῷ φακέλλῳ, χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐν ἀντίγραφον τοῦ βιβλίου τοῦ ζατρίκιου.

Εἶχε λοιπὸν δι' ἀποδείξεων ἐξακριβωθῆ ὅτι ὁ Βαροδᾶς εἶχεν ἔλθει εἰς Πασσὺ κατὰ τὰς ἑξ.

Ἄλλὰ τὸ μάλλον ἐνδιαφέρον ζήτημα ἦτο ἡ ὄρα, καθ' ἣν εἶχεν ἀναχωρήσει ἐκεῖθεν.

Ἐκ τῶν μελετῶν τοῦ ὁ κ. Πολλὲ ἀνεδεικνύετο σχεδὸν ἀστυνόμος. Ἐσχεν εὐφυᾶ τινὰ ἰδέαν. Ἐπορεύθη εἰς τὸν σταθμὸν τῶν λεωφορείων, καὶ ἐκεῖ, ἐνθρονισθεὶς παρὰ τῷ οἰνοπῶλῃ, ἠρώτησε τοὺς ἀμαξηλάτας καὶ τοὺς ὁδηγούς, δεικνύων εἰς ἕκαστον τὴν φωτογραφίαν.

Καὶ αὐτόθι ἐπίσης ἐπέτυχεν. Ὁ Βαροδᾶς δὲν συνεθίζεν ἄρα νὰ διδῇ εἰς τὸν ὁδηγὸν κανὲν φιλοδώρημα δύο σολιδίων ; Ἐκτὸς τούτου, ἔφερε πῖλον μαλιστα πλατύγυρον, ἀξίον ἀγροτικοῦ ἱατροῦ. Τὸν ἐγνώριζον.

Ἦτο ὁ κύριος τῆς πέμπτης, καὶ ὁ ὁδηγός, ἀρχαῖος σταθμοδότης, ἐκαλλιγράφησε τὸ πιστοποιητικόν του. Μόνον ὁ κ. Πολλὲ ἐδέησε νὰ λάβῃ ποτήριον οἴνου ἐκ τῆς φιαλῆς, τοῦθ' ὅπερ ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιστάσει ἤθελεν ἀποσπάσει ἀπ' αὐτοῦ δυσάρεστον μορφοσμόν, διότι ἦτο ὀλίγον οἰνογνώστης. Ἐν τούτοις ἀπλῶς ἐμειδίασε μόνον.

Τοῦ θριάμβου τούτου εὐχαριστοῦντος καὶ ἐνθαρρύνοντος αὐτόν, ἔλαβε τὸ λεωφορεῖον καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀλληλογραφίας, ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Ἀστέρος. Ἐκεῖ ἐγένετο δεκτὸς ἀρκετὰ κακῶς. Ἐνόμισαν ὅτι πρόκειται περὶ ἐντόνου τινὸς ἀξιώσεως καὶ ἔπειτα, τῇ ἀληθείᾳ, διήρχετο ἐκεῖθεν τόσος κόσμος ! Δὲν ἔμαθε τίποτε.

Οὐδὲν ἐπίσης ἐν τῇ πλατείᾳ Μονσαί. Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐξηνητημένος καὶ ἐν τούτοις εὐχαριστημένος.

Εὗρε τηλεγράφημα τοῦ Λαμπλέν.

Ὁ δημοσιογράφος τὸν παρεκάλε νὰ εὐρεθῇ εἰς τὰς ἐννέα τῆς ἐσπέρας ἐν τῷ καφεῖῳ «Ὁ Πλούσιος». Εἶχεν ἐνδιαφέρουσαν διακοίνωσιν.

Δὲν ἐξέφερον οὐδὲ στεναγμόν.

Τὸ καθῆκον ὠμίλει, καὶ οὐχὶ καθῆκον ἐπιβαλλόμενον, ἀλλ' ὑποχρέωσις ἐκουσία, ἢς ἀντ' οὐδενὸς ἐν τῷ κόσμῳ, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν κἂν ἤθελε συλλάβῃ τὴν ἰδέαν νὰ ὀλιγορήσῃ.

Τὰ πάντα εἶχον διαταραχθῆ ἐν τῷ βίῳ του, μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς μεθόδου ἐν τῇ ἀναγνώσει. Ὅτε ἔφθανεν ὁ «Ἀγγελιαφόρος», οὐδὲ βλέμμα ἔριπτε πλέον ἐπὶ τοῦ Χρηματιστηρίου, περιφρονῶν τὰς τελευταίας εἰδήσεις, ἀλλ' ἔτρεχε παρευθὺς εἰς τὸ «Οἱ Παρίσιοι ἡμέρα τῇ ἡμέρα», ἐνθα ὑπῆρχεν ἰδιαιτέρα ἐπιγραφή : «Τὸ ἐγκλημα τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Ἀννης».

Ἀνεγνώριζεν ὀρμεμψύτως τὸ ὕφος τοῦ Λαμπλέν, ἐγκρατέστατον, σαφέστατον, ἀνευ ἀξιώσεως.

Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἰδοῦ τί ἀνέγνωσεν : «Ἄν καὶ ὁ κατηγορούμενος Βαροδᾶς δὲν ἐξῆλθεν ἐκ Μαζᾶ ἀπὸ δύο ἡμερῶν καὶ εἰς οὐδεμίαν ἐξέτασιν ὑπεβλήθη, ἐν τούτοις στοιχεῖα νέα ἤλθον νὰ προστεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάκρισιν.

Ὁ κ. Ἀνθελμος Καρβιέρ, τὸ θῆμα, εἶχε, φαίνεται, ἐγκαταστῆ ἐν τῷ ἐνδιαστήματι τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Ἀννης ἀπὸ

πλέον τῶν εἰκοσιν ἐτῶν, καί, ὡς εἶπομεν, εἶχε ποτέ καταδικασθῆ εἰς ἕξ μηνῶν φυλάκισιν δι' ἔγκλημα τοκογλυφίας, ἧτις καταδίκη ἄλλως οὐδαμῶς εἶχε σφραγίσαι αὐτόν.

Ἐἶχε συναθροίσει περιουσίαν σχετικῶς σημαντικὴν, πολλὰς ἑκατοστὰς χιλιάδων φράγκων, ὧν τὰ ἕχνη εὐρον ἐν τῇ οἰκίᾳ του εἰς ἀποδείξεις βεβαιούσας παρακαταθήκας κεφαλαίων καὶ τίτλων ἐν τῇ Τραπεζῇ τῆς Γαλλίας καὶ ἐν τῇ Γενικῇ Ἑταιρίᾳ. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔζη μόνος, μὴ ἔχων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, εἰμὴ θεράπαιναι τινὰ ἐρχομένην ὀλίγας ὥρας κατὰ τὴν πρωτῶν.

Ἡ δικαιοσύνη κατέχει τὰ βιβλία, ἐν οἷς ἐνέγραφε τὰς ἐργασίας του, καὶ ἀνεῦρον ἐν αὐτοῖς μέγαν ἀριθμῶν ὀνομάτων ἀνηκόντων εἰς τὸν ὑψηλὸν παρισινὸν κόσμον καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸν κόσμον τῶν φιληδόνων.

Ὁ Καρυβέρ δὲν ἐμπορεύετο τὰς ἀξίας, αἵτινες τῷ ἐνεχειρίζοντο πρὸς ἐγγύησιν. Τὰς ἐφύλασσε ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ καὶ προέβαινε αὐτὸς εἰς τὰς εἰσπράξεις αὐτοῦ.

Παράδοξος λεπτομέρεια εἶνε ἡ ἐξῆς: Οὐδεμίαν ἐγγραφὴν εὐρέθη ἐπ' ὀνόματι τοῦ κ. Ἀνδρέα Βαροδᾶ. Γνωστὸν ἔμως εἶνε, ὅτι ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ τῷ ἀνευρεθέντι κάτωθι τῆς κλίμακος, καὶ ὅπερ θὰ ἔπесεν ἀπὸ τοῦ φονέως, περιείχοντο δύο γραμμάτια εἰς διαταγὴν ἐκ δύο χιλιάδων φράγκων ἕκαστον.

Τὰ γραμμάτια ταῦτα εἶχον ὑπογραφήν πρὸ δεκαπέντε μηνῶν, εἰς διαταγὴν τοῦ κ. Καρυβέρ. Φέρουσι τὴν ἡμερομηνίαν τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1886 καὶ ἔληγον τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1887, ἀπλήρωτα λοιπὸν ἀπὸ τριῶν μηνῶν.

Δὲν φαίνεται ἐν τούτοις γενομένη οὐδεμίαν καταδίωξιν καὶ δὲν ὑπάρχει παρὰ τῷ τοκογλύφῳ οὐδὲν ἕχνος ἀλληλογραφίας τοῦ κ. Βαροδᾶ, ἔστω καὶ ἵνα ζητήσῃ ἀναβολὴν τινὰ καὶ ἐν τούτοις ὁ Καρυβέρ ἦτο ἀνηλεὲς πιστωτής.

Μία τῶν χαρτοθηκῶν, τῶν εὕρισκομένων ἐπὶ τοῦ γραφείου του, ἔφερε τὴν ἐμφαντικὴν ταύτην ἐπιγραφὴν: Πρὸς ἐκβίασιν, καὶ περιείχεν ἀρκετοὺς φακέλλους καταδίωξεων. Ἡ δολιότης τοῦ ἀνθρώπου τούτου εἶνε ἄλλως ἐκτὸς ἀμφισβητήσεως, καὶ ἐξ ἐγγράφων ἀνευρεθέντων παρ' αὐτῷ συνάγεται ὅτι μετεχειρίζετο συχνότατα τὸ ἐξῆς τέχνασμα, ἐκ τῶν ἀτιμωτάτων τυγχάνον· ἐδέχετο εἰς λογαριασμὸν πληρωμὰς ἐπὶ γραμματίων ἐκκρεμῶν, οὐδεμίαν σημειῶσιν ἔγραφεν ἐπὶ τῶν ἐγγράφων, καὶ μάλιστα, ἀρνούμενος παντελῶς τὴν δώση λογαριασμὸν εἰς τοὺς ὀφειλέτας του, ἐφύλασσε τὰ γραμμάτια καὶ ἐξώφλημένα ἀκόμη, ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι τῷ ὀφείλετο ἔτι ὑπόλοιπόν τι ἐξόδων.

Τοῦτο δηλοῦται σαφῶς ἐκ τῆς ἀλλήλογραφίας, ἐν ἣ τὰ ἐκφραστικώτερα καὶ χυδαίωτερα ἐπιθέτα ἐπιδαψιλεύονται αὐτῷ.

Ὁ ἀνακριτὴς ἐκάλεσεν εἰς τὸ γραφεῖόν του τοὺς πλείστους τῶν ὀφειλετῶν αὐτοῦ,

οἵτινες ἴσως δὲν ὄφειλον τίποτε. Προφανῶς, καὶ παρὰ τὴν ἀπουσίαν παντὸς ἐγγράφου ἀφορῶντος εἰς αὐτόν, ὁ κ. Βαροδᾶς ἐγένετο θῦμα μηχανορραφίας τινὸς τοῦ εἶδους τούτου καὶ ἐξεδίκηθη ἐν στιγμῇ, μανιώδους ὀργῆς εὐρεθείς. Ἴσως δὲ ἔφερε μεθ' ἐκτου καὶ τὸν φακέλλον τὸν σχετικὸν εἰς τὰς ἔριδας ταύτας.

Μίαν λέξιν ἀκόμη.

«Κατ' ἀρχὰς ἡ ἀνάκρισις εἶχε στραφῆ ἐπὶ πάντῃ ἄλλου ἕχνου, καὶ οὐδὲν ἦττον ἐχρειάσθη ἢ αἱ ὀμολογίαι τοῦ κ. Βαροδᾶ, ὅπως τοῦτο ἐγκαταλειφθῆ. Ἡ πλάνη αὕτη προήρχετο ἐξ ὁμοιότητος τῶν ἀρχικῶν, λίαν εὐεξηγήτου ἄλλως, λαμβανόμενου ὑπ' ὄψει τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν προσώπων, μεθ' ὧν ὁ αἰσχροκερδὴς τοκογλύφος εὕρισκετο εἰς σχέσεις.»

— Καὶ οὐδὲ λέξιν συμπαθείας, διὰ τὸν δυστυχεῖ φίλον μου! Ἐσκέπτετο ὁ κ. Πολλὲ μετὰ σκυθρωπῆς βαρυθυμίας.

Ἐπεθύμει νὰ συνηγορήσῃ ὁ δημοσιογράφος, νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἀθωότητα τούτου.

Ἄλλως ἐφαίνετο παραδεχόμενος τὴν κατηγορίαν, ἀναγνωρίζων αὐτὴν ὡς ὀρθῶς ἔχουσαν. Αὐτὸ ἦτο σχεδὸν προδοσία, καὶ ὁ ἀρχαῖος συμβολαιογράφος ἠρώτα ἑαυτὸν ἂν ὄφειλε νὰ διακόψῃ πᾶσαν συνεννόησιν μετ' ἀνθρώπου τόσο κακῶς τηροῦντος τὰς ὑποσχέσεις του.

Ὅπως δὲ ποτε ὅμως ἐπεφυλάσσετο νὰ τῷ εἴπῃ καθαρὰ τὰς σκέψεις αὐτοῦ.

Εἰς τὰς ἐννέα ἀκριβῶς ὁ κ. Πολλὲ εἰσῆρχετο εἰς τὸ καφεῖον ὁ Πλούσιος.

Κατ' ἀρχὰς ὀλίγον θυμασθεὶς ἐκ τοῦ φωταερίου δὲν εἶδε κανένα. Ἐπλανᾶτο ἀναμέσον τῶν τραπεζῶν, βλασφημῶν, ὅτε ὁ Λαμπλὲν, καθήμενος ἐν τῷ μέσῳ ὀμίλου, ἠγέρθη, ἦλθε πρὸς αὐτόν καὶ τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ κ. Πολλὲ ἐφάνετο δισταζὼν νὰ τῷ δώσῃ τὴν ἰδικήν του:

— Καλὰ! εἰσθε θυμωμένος ἐναντίον μου! εἶπε γελῶν. Εἰς τί λοιπὸν ἔσφαλα πρὸς ὑμᾶς;

Εἶχον καθίσῃ οὐχὶ μακρὰν τοῦ ὀμίλου, δὲν ὁ δημοσιογράφος κατέλιπε πρὸ μικροῦ.

Ἐπακούων εἰς τὴν εἰλικρινείαν του ὁ κ. Πολλὲ τῷ εἶπε τὴν ἐντύπωσιν αὐτοῦ, ὅσον ἀφορᾶ τὸ ἄρθρον του.

— Ἀγαπητέ μοι κύριε, εἶπεν ὁ Λαμπλὲν γελῶν, πολὺ ταχέως ὑπωπτεύεσθε. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἡμῶν συνδιάλεξιν σὰς ἠρώτησα ποῖος ἦτο ὁ κατάλογος τοῦ δείπνου σας; Διὰ τί; Διότι ἤθελον νὰ κρίνω, διὰ τῆς ἀκριβείας τῶν λεπτομερειῶν, περὶ τῆς σαφηνείας τῶν ἀναμνήσεων ὑμῶν. Τοῦτο ἦτο δοκιμασία παρομοία πρὸς ἐκείνην, ἣν ἐπιβάλλουσιν οἱ δικασταί, ἐν συνεδριάσει ὄντες, εἰς ἐκείνους, ὧν ἀπαιτοῦσι τὴν ἀπαγόρευσιν προσκαλοῦντες αὐτοὺς νὰ μετρήσωσι νομίσματα.

Ἀπληντήσατε θετικώτατα εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου, εἰσθε ἄρα εἰλικρινής. Ἐ λοιπὸν! αὐτὴν τὴν ἰδίαν δοκιμασίαν ἐπιβάλλω καὶ εἰς ἑμαυτὸν καὶ εἰς τὸ κοινόν. Μετρῶ τὰ νομίσματα, ἐξ ὧν ἀποτελεῖται

τὸ ποσὸν τῆς κατηγορίας καὶ τὸ προσθέτω νοερῶς· τὸ κοινὸν κάμνει τὸ αὐτὸ ἀπὸ μέρους του. Ἄς λάβωμεν ἡμεῖς τὸ αὐτὸ ἀποτελεσμα, τὸ πᾶν ἔγκειται ἐνταῦθα.

[Ἐπεται συνέχεια].

Γ.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

κυρίαν Φωτεινὴν Σπυρακοπούλου καὶ κκ. Σταμάτιον Περιδῆν, Παναγιωτὴν Ἀγγελῆν, Γεώργ. Ρίζο, Κων. Νάκον, Ἀλέξ. Καρπούνην, Αθ. Βρυζακῆν, Γεώργιον Βουρόβακην, Π. Παναγιώτου, Ἀγγελον Ροκόπουλον, Δημ. Γεωργίου, Χαρ. Σιμόπουλον, Στυδρομαὶ ὑμῶν ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Ἀθ. Ι. Λαουταριδῆν, Ἀδελφοῦς Παπούλη, Δ. Σωτηρόπουλον καὶ Δ. Φορμῶζην. Ἀπεστάλησαν. — κ. Α. Δ. Μακρόπουλον. Ἀποδείξεις πληρωμῆς ἀπεστάλη. — κ. Γ. Βενάρδον. Ἐγράψαμεν. — κ. Ἰωάν. Ἀμοιραδάκη. Ἐλήφθησαν φρ. χρ. 16, ἀντίτιμον συνδρομῆς σας καὶ 15 ἔτι φύλλον «Ἀπομνημονευμάτων». Εὐχαριστοῦμεν. — Ἀποδείξεις ἀπεστάλη. — κ. Ἀλεξάνδρον Παππαδοπούλου. Ἐλήφθησαν. Τὰ φύλλα πέμποντα τακτικώτατα. Μήπως ἡ νέα σας διευθύνσις εἶνε ἀνεπαρκής; — κ. Πάνον Ε. Κοντογούρην. Ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 59, τυχ. ἐπιταγὴ πρὸς ἐξώφλησιν «Ἐκλεκτῶν» καὶ «Ἀπομνημονευμάτων». Εὐχαριστοῦμεν. Ἀριθμοὶ 44 ἀπεστάλησαν. — κ. Π. Δ. Δούμουραν. Αἱ φρ. 5 ἐλήφθησαν. Συνεννοήθητε, παρακαλοῦμεν, μετὰ τοῦ κ. Α. Δ. Μπουλαντζᾶ καὶ διὰ προηγούμενα. — κ. Κ. Α. Ξανθοπούλου. Ἐλήφθησαν. Βιβλία ἀπεστάλησαν.

Τὰ ἐξῆς βιβλία, εὕρισκόμενα ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ ἡμῶν, ἀποστέλλομεν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελευν. — Ἐπίσης προμηθεύομαι εἰς πάντα ὁποιοῦν ποτε βιβλίον, ἀρκεῖ ἡ αἰτήσις νὰ συνοδεύηται μετ' ἀντίτιμον αὐτοῦ.

Τὸ Φρούριον Σωμῶν δρ. 2.70 — Ἡ διδασκαλίσα μυθιστορία Εὐγενεῖου Σὺν δρ. 3.20 — Παράπτωτος καὶ Μεταμέλεια ἦτοι Ἀπομνημονεύματα Ἀλίκης δὲ - Μερβίλλ μυθιστορία Maximilien Perrin (ὀλόκληρον τὸ ἔργον) δρ. 3.70 — Ὁ Ἄγνωστος τῆς Βελλεβίλης, μυθιστορία Π. Ζακὸν δρ. 2.70 — Ὁ Ἰππότης Μάτιος, μυθιστορία Ρονσον δρ. 2.70. — Ἡ Ἀδελφοῦλα, μυθιστορία Ε. Μαλῶ (τόμοι 2) δρ. 2.80 — Αἱ Νύκτες τοῦ Βουλεδάρτου, μυθιστορία Pierre Zaccone (τόμοι δύο) δρ. 3.30 — Αἱ Κατακόμβαι τῆς Ἰούλλης, μυθιστορία Η. Emille Chevalier δρ. 1.70 — Ἐθνικαὶ εἰκόνες, ποιήσεις ὑπὸ Γεωργίου Μαρτινέλη, δρ. 1.70 — Βίος τοῦ Μωάμεθ, μετὰ παραρτήματος περὶ Ἰσλαμικῆς θερησκείας ὑπὸ Οὐασινγκτόνος Ἰρβινγκος δρ. 2. — Τελευταία ἡμέρα καταδίκου, ὑπὸ Βίκτωρος Οὐγκῶ, δρ. 1. Αἱ Συνοικίαι τοῦ Λονδίνου δρ. 2.50 — Τὰ Μυστήρια τῶν Χαρσμίων, κατὰ μετάφρασιν Κλεάνθους Τριανταφύλλου, δρ. 1.70 — Ἡ Ἐλμᾶ, ἦτοι σκηνὰ ἐν Ἀνατολῇ, (τόμοι 2) δρ. 2.20 — Τὰ τέκνα τοῦ Γράν, ὑπὸ Ἰουλίου Βέρν, δρ. 4. — Ἡ Γρύλλος τοῦ Μύλου, ὑπὸ Πονσῶν δὲ Τεράιλ, δρ. 2.20 — Ἡ Ἀμαξία Ἀριθμὸς 13, ὑπὸ Ἐαβιὲ δὲ Μοντεπέν, δρ. 11. — Ἐξιμολογήσεις ἐνὸς Τέκνου τοῦ Αἰῶνος δρ. 2.20. — Ἐπιστολαὶ μιᾶς Μηδενιτρίας δρ. 1.10. — Ἡ Μοσχομάχνα τῶν Παρισίων, ὑπὸ Πῶλ δὲ Κῶκ δρ. 2.20 — Ἰστορία δύο Μελλονύμφων, ὑπὸ Ἀλεξ. Μανζόν (τόμοι 3) δρ. 4. — Ὁ Καμπούρης τῶν Παρισίων ὑπὸ Πῶλ δὲ Κῶκ δρ. 1.30 — Τὰ ἕχνη ἐνὸς Κακουργήματος δρ. 2.70 — Κλεοπάτρα δρ. 2.70 — Τὰ Μυστήρια τοῦ Κόσμου μετ' εἰκόνων, δρ. 1.70. — Ὁ Ἰωάννης ἄνευ ἐπιθέτου (τόμοι 2) δρ. 4.30 — Ἡ Μάμμη (τόμοι 3) δρ. 6.60 — Περιοδεῖα ἐν Περσίᾳ μετ' εἰκόνων δρ. 3.30. — Παρισίαν Ἀπόκρυφον, μυθιστορία Εὐγενεῖου Σὺν, μετάφρασις Ἰσιδωρίδου Ι. Σκυλιστή (τόμοι 10), δρ. 6. Ἡ καλὴ ὄψις τοῦ Θωμᾶ ἡ ὁ βίος τῶν μαύρων ἐν Ἀμερικῇ, ὑπὸ Ἐρριέττης Στόδης, μετάφρασις ἐκ τοῦ ἀγγλικῶ (τόμοι 2) δρ. 2.50.